

**Mosonmagyaróvári
Móra Ferenc Általános Iskola
Mosonmagyaróvár**

Pedagógiai program

2016. augusztus 31.

IGAZGATÓI KÖSZÖNTŐ

„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömeit, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”

(Szent-Györgyi Albert)

Tisztelt Érdeklődő!
Tisztelt Olvasó!

Ön a Mosonmagyaróvári Móra Ferenc Általános Iskola pedagógiai programját tartja kezében. Pedagógiai Programunk elkészítését és módosítását széleskörű – pedagógiai tapasztalatainkra épülő - munka előzte meg.

Iskolánkban a nevelő-oktató munka pedagógiai program alapján folyik. A pedagógiai program az iskola pedagógiai stratégiai terve, amely hosszú, illetve középtávra meghatározza az iskolában folyó nevelés és oktatás rendszerét: céljait, feladatait és tevékenységeit. A pedagógiai program az iskola szakmai önmeghatározásának dokumentuma, egyben szakmai autonómiájának biztosítója is.

A pedagógiai program megvalósításának meghatározó eleme az iskola éves, rövid távú pedagógiai célokat és feladatokat tartalmazó munkaterve, valamint a munkaközösségek, a napközi otthon, az egyes osztályközösségek és egyéb csoportok munkaprogramjai és az azokban megfogalmazottak következetes végrehajtása.

A pedagógiai program tartalmát a 2011.évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről határozza meg. Iskolánk 2011-ben a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt pedagógiai programját a jelenlegi törvényi módosítások és a helyi pedagógiai tapasztalatok alapján módosítottuk.

Bízunk abban, hogy pedagógiai programunk alapján végzett nevelő-oktató munkánk a szülők, a gyermekek, a fenntartó Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, a működtető helyi önkormányzat, a német nemzetiségi önkormányzat és az egyéb partnereink, megelégedésére szolgál.

Mosonmagyaróvár, 2016. augusztus 31.

Dr. Makk Zoltán
intézményvezető

TARTALOM

IGAZGATÓI KÖSZÖNTŐ.....	2
BEVEZETÉS.....	4
A MOSONMAGYARÓVÁRI MÓRA FERENC ÁLTALÁNOS ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA.....	5
1.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	6
1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	12
1.3 Egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	13
1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	24
1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	25
1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek	27
1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje	47
1.8 A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei	48
1.9 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai.....	49
1.10 A felvételi – átvételi eljárás helyi szabálya.....	50
1.11 Német nemzetiségi nevelés és oktatás	53
1.12 A tanévhez kapcsolódó hagyományos rendezvényeink, programjaink	57
A MOSONMAGYARÓVÁRI MÓRA FERENCÁLTALÁNOS ISKOLA HELYI TANTERVE	59
2.1 Az iskola képzési rendszere, struktúrája:	60
2.2 Választott kerettanterv megnevezése	66
2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek	67
és taneszközök kiválasztásának elvei.....	67
2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	68
2.5 Mindennapos testnevelés	70
2.6 A projekt oktatás.....	74
2.7 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	75
2.8 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	80
2.9 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei:	81
2.10 A tanuló fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	81
KÖRNYEZETNEVELÉSI PROGRAM	84
A TANULÓ MAGATARTÁSA, SZORGALMA ÉRTÉKELÉSÉNEK ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI.....	92
ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK.....	96
AZ ISKOLA-EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLAT VÉLEMÉNYE	98

BEVEZETÉS

A Mosonmagyaróvári Móra Ferenc Általános Iskola Mosonmagyaróvár legnagyobb létszámú általános iskolája. 1976-ban nyitotta meg kapuit. Kezdetben általános tantervű és sportosztályokkal működött, később bevezetésre került német nemzetiségi oktatás. Az iskolában jelenleg az általános tantervű képzés mellett német nemzetiségi nyelvoktató nevelés-oktatás folyik.

AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Az intézmény neve:

**Mosonmagyaróvári Móra Ferenc Általános Iskola
Móra-Ferenc-Grundschule**

OM azonosító: 030501

Cím: 9200 Mosonmagyaróvár, Dr. Gyárfás J u. 5.

Közfeladat: közoktatás (általános iskolai nevelés, oktatás)

Intézménytípus: 8 évfolyamos általános iskola

Beiskolázási körzete: Mosonmagyaróvár város

Alapító és fenntartó: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ

Elérhetőség:

Telefon: 96/566-200

96/566-205

96/213-877

Fax: 96/566201

Honlap: <http://www.moraiskola.hu>

E-mail: info@moraiskola.hu

makk.zoltan@moraiskola.hu

Az intézmény telephelye: 9231 Máriakálnok Rákóczi Ferenc u. 4. (1-4. évfolyam)

Az intézmény emblémája:

Az iskola jelvényét Dr. Cserháti Gézáné rajztanár tervezte.

A jelvény pedagógiai és szimbolikus értelmezése megtekinthető a www.moraiskola.hu/cimerunk honlapon.

**A MOSONMAGYARÓVÁRI
MÓRA FERENC ÁLTALÁNOS ISKOLA
NEVELÉSI PROGRAMJA**

1.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Pedagógiai alapelveink

Intézményünk nevelő-oktató munkáját átható pedagógiai szemléletünk prioritásai:

- Nevelő-oktató munkánkat értékelvű szemlélet hatja át. A nemzeti azonosságtudat, az európai humanista értékrendre épülő szellemiség kialakítására törekszünk, más népek, kultúrák iránti nyitottságra, megértésre neveljük tanítványainkat.
- Nevelési felfogásunkban a gyermekközpontúság dominál. A gyermek egyéniségét elfogadva, képességeire, törekvéseire, tudására és lehetőségeire támaszkodva bevonjuk saját fejlesztésének folyamatába.
- Hisszük azt, hogy minden gyermek önmagában rendelkezik olyan erőforrásokkal amelyek révén pedagógiai segítséggel képes kibontakoztathatni önmagát, képes szabályozni viselkedését.
- A tanulási-tanítási folyamatot képességfejlesztési folyamatként értelmezzük, amely az ismeretrendszer a fogalmi struktúra és a tevékenység feltételeit adja. A kompetenciák fejlesztését tantárgyi, és tantárgyközi képességfejlesztésnek tekintjük.
- Az esélyteremtés érdekében a személyre szóló pedagógiai fejlesztést helyezzük előtérbe az integrációs nevelés megvalósítására, az inkluzív pedagógiai módszerek alkalmazására törekszünk.
- Nevelő-oktató munkánk hatékonyságának, reális megítélésének érdekében támaszkodunk az országos kompetencia mérések és az iskolában alkalmazott helyi mérések eredményeire.
- A német kisebbségi oktatás biztosításával különös figyelmet fordítunk a kisebbség nyelvének, kultúrájának, szokásainak átörökítésére, a kisebbségi közösségek erősítésére.
- Interkulturális oktatás keretében széleskörűen biztosítjuk a tanulók számára a német kisebbség kulturális örökségének megismerését a többségi kultúra keretében.
- Tanulóink fizikai állapotának harmonikus, tervszerű, és tudatos fejlesztése érdekében népszerűsítjük a sportolás fontosságát. Az általános nevelési folyamatban építünk a testnevelés és sport keretei között folyó egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, az együttműködés fejlesztési lehetőségeire és eredményeire.

- Nevelő-oktató munkánkban arra törekszünk, hogy a pedagógusok, a tanulók és a szülők jogai, kötelességei és határkörei egységben valósuljanak meg.

Az iskolai nevelő-oktató munka átfogó céljai:

Alapvető célunk, hogy a Mosonmagyaróvári Móra Ferenc Általános Iskola tanulói képesek legyenek pedagógiai irányítással személyes adottságaikat, törekvéseiket, képességeiket és lehetőségeiket mind teljesebben kibontakoztatni.

Az ismeretszerzés folyamatában minden gyermek szerezzze meg azokat a tudáselemeket és kompetenciákat, amelyek segítségével:

- Elsajátíthatja a továbbhaladáshoz szükséges készségeket, képességeket, ismereteket,
- Képesé válik önálló ismeretszerzésre, tanulásra, önmaga folyamatos fejlesztésére, kibontakoztatására,
- Képesé válik a különböző közösségekbe való beilleszkedésre, együttműködésre,
- Alkalmassá válik a társadalmi értékek közötti eligazodásra, képes kedvező döntésekre, válaszokat adni környezetének kihívásaira,
- Képesé válik a fejlődéséhez szükséges információk befogadására,
- Megalapozza az egészséges testi-lelki szokásainak kialakulását, fenntartását,
- Felismeri, hogy mindenkinek hozzá kell járulnia környezetünk természetes folyamatainak biztosításához, harmóniában kell élnie a természettel.
- Elmélyíti a lakóhely szellemi, kulturális értékeit.
- Megismeri, tiszteletben tartja a kisebbség kultúráját, szokásait.

A fenti célok elérése érdekében meghatározónak tartjuk, hogy tanulóink

- szeressenek iskolába járni,
- legyenek motiváltak a tanulásra,
- ügyeljenek környezetük tisztaságára, épségére és szépségére,
- legyenek tisztelettudóak, jól neveltek, társas kapcsolataikban kulturáltak,
- tartsák be az iskola illemkódexét (Tájékoztató füzet),

- legyenek érdeklődők és toleránsak különböző kultúrák iránt,
- az élő idegen nyelveket kommunikációs eszközként tudják használni,
- a német kisebbségi osztályokban a tanulók magyarságukat vállalva a német kisebbség hagyományait tiszteletben tartva, szűkebb szülőföldjüket jól ismerő diákok legyenek.

Az iskolai nevelő-oktató munka feladatai

Az iskola pedagógiai alapelvei, átfogó céljai a különböző közösségekhez kapcsolódó speciális feladatok által valósíthatók meg. A konkrét feladatok az egyes közösségek képzési sajátosságait figyelembe véve a munkatervekben és a szakmai programokban szerepelnek.

A célok megvalósításának szinterei:

1-4. évfolyamos közösség, 5-8. évfolyamos közösség, napközi otthon, tanulószoba, osztályközösségek, szakköri, sportköri csoportok, általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők közössége, diákönkormányzat,

Az átfogó célokból adódó feladatok prioritásai valamennyi közösségre vonatkozóan:

- A tanulási folyamat differenciált szervezésével a személyre szóló képességfejlesztés megvalósítása.
- Az egyén és közösség helyes viszonyrendszerének, az egyéni és csoportérdekek összhangjának kialakítása.
- Esélyteremtés a közösségi foglalkozások jellegéből adódó lehetőségek felhasználásával.
- Felzárkóztatás a tanulási hátrányok megszüntetése érdekében.
- Tehetségfejlesztés a tanulók adottságai, érdeklődése és képességei függvényében.
- Környezettudatosság, a természeti és az épített környezet iránti felelősség kialakítása.
- Nemzeti azonosságtudat erősítése, az egymás mellett élő különböző kultúrák iránti tiszteletre nevelés.
- Az egészséges testi, lelki szokások megalapozása.
- A felnőttoktatásban résztvevőkre vonatkozóan a tankötelezettség teljesítése.

A kiemelt feladatokkal kapcsolatos teendők a pedagógiai program további fejezeteiben részletesen szerepelnek.

Módszerek, eszközök, eljárások

A nevelési célok, feladatok megvalósítását az iskola pedagógusai sajátos módszerekkel és eszközökkel segítik.

Alapelvünk, hogy

- Nevelő-oktató munkánk módszerei, eljárásai, eszközei igazodjanak a gyermekek életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez és a pedagógusok személyiségéhez.
- Alkalmazott módszereinkben, eljárásainkban, eszközeinkben a pozitív szemlélet és megközelítés domináljon.

A leggyakrabban alkalmazott módszereink:

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei (példakép-állítás, önbírálat, beszélgetés, felvilágosítás, beszélgetés, vita, tudatosítás, biztatás, elismerés, helyeslés, stb.).

A tevékenység megszervezésének módszerei (követelés, gyakorlás, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, csoportmunka, szerepjáték, dramatizálás, projektmódszer, kooperatív módszer, befogadást segítő módszerek, verseny, dicséret, jutalmazás, büntetés, stb.).

Az oktatás-nevelés sikerességét elősegítő módszerek (felügyelet, ellenőrzés, elismerés, figyelmeztetés, elmarasztalás, tilalom, büntetés, stb.).

Oktatási módszerek (frontális osztálymunka, előadás, beszélgetés, kérdezve kifejtés, differenciálás, csoportmunka, kooperatív tanulás, inkluzív módszer, interaktív módszer, stb.).

Alkalmazott eszközök a foglalkozások sajátosságaihoz kapcsolódóan

Tankönyvek, segédletek, munkafüzetek, műszaki-technikai eszközök, hagyományos szemléltető eszközök, sporteszközök, mozgóképek, diaképek, hanganyagok, DVD lejátszók, video- és web-kamerák, interaktív tábla és tartozékai, IKT eszközök, CD-ROM, internet, stb.

Pedagógiai eljárásaink

A tanulási tevékenység irányítása.

Korszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazása.

Horizontális tanulás.

„Jó gyakorlatok” átvétele.

Fórum, konzultáció, kommunikációs lehetőségek.

Egyéni fejlesztési program szerinti tanulás.

Gyakoroltatás, felügyelet.

Ellenőrzés, értékelés, stb.

Évfolyam- felelősi rendszer a felső tagozaton (évfolyamonként 1-1- felelős tanár)

A nevelési-oktatási módszerek, eszközök eljárások alkalmazásának lehetőségei

Tanítási- tanulási foglalkozások (tanítási órák, napközi otthon, tanulószoba, sportkör, szakkörök, fejlesztő felzárkóztató foglalkozások).

Társadalmilag hasznos munka.

Társas közösségi élet.

Szabadidős tevékenység

Oktatási-nevelési céljaink megvalósításának sikerkritériumai a 8. évfolyam végén:

- Tanulóink legalább 90%-a megfelel a tantervi követelményeknek.
- A kompetenciaméréseken matematikából és szövegértésből az országos átlag képességpontjait túllépik.
- A német nemzetiségi tagozaton résztvevők kommunikációs eszközként tudják használni a német nyelvet.
- Az általános iskola befejezésekor a német nemzetiségi tagozaton résztvevő tanulók legalább 50%-a alapfokú nyelvvizsgát, legalább 10%-a középfokú nyelvvizsgát tesz.

- A középiskolai beiskolázás legalább 90%-ban sikeres.
- A tanulók elsajátították az alapvető viselkedés- és magatartásformákat.
- A rendszeres fizikai aktivitás életmódjuk részévé válik..
- Van elképzelésük közelebbi jövőjüket illetően.
- A végzetek középiskolai visszajelzése pozitív (minimum 80%-ban sikeresen helytálltak).
- A végzett tanítványaink néhány év eltelte után a visszajelzések alapján legalább 80 %-ban sikeresnek tartják magukat.

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A személyiség értelmezése

Nevelésfilozófiánkban a személyiséget saját testi és lelki tulajdonságainak dinamikus egységeként értelmezzük, amely meghatározza viselkedését, gondolkodását és megkülönbözteti másoktól. A személyiségfejlesztés egész életen át tartó folyamat.

A személyiségfejlesztést meghatározó feladatok

- Az egészséges fejlesztés megvalósításához a személyiség belső egyensúlyának biztosítása.
- A tanuló fejlődését elősegítő belső dinamizmus növelése (önbizalom, önerő, önbecsülés, örömkészség, önmegismerő, önértékelő, önfejlesztő képesség, önmegvalósítás).
- Az értelem kiművelését megalapozó motívumok (érdeklődés, tanulási vágy, alkotásvágy, stb.), készségek, képességek, kompetenciák fejlesztése.
- A személyiségfejlesztés sikerét segítő egészséges feltételek biztosítása: igényes tárgyi környezet, sokszínű szervezeti keret, pozitív attitűd, elfogadó nevelési stílus, sokoldalú tevékenységrendszer, változatos programok szervezése.

A személyiségfejlesztés folyamatának szervezése, irányítása

Programelemek:

- A személyiség megismerése (célirányos megfigyelés, megfigyelői értékelés, önjellemzés, információgyűjtés, tapasztalatcsere a gyermekkel foglalkozó pedagógusokkal, szülőkkel).
- A személyiség fejlesztésének megszervezése, irányítása (egyéni fejlesztési programok kidolgozása, a közösség nevelőerejének felhasználása, együttműködés a szülőkkel, és a gyermekkel foglalkozó pedagógusokkal).
- A gyermek fejlődésének nyomon követése (a személyiséggel kapcsolatos tapasztalatok elemzése, feljegyzések készítése).

A személyiségfejlesztés színterei, a feladatok megvalósításával kapcsolatos további teendők

- A feladatok konkretizálása a gyermekek fejlesztésével foglalkozó valamennyi munkatervben, dokumentumban, szabályzatban.
- A megjelölt feladatokat szem előtt tartva a differenciált személyiségfejlesztés megvalósítása a különböző közösségekben.

- A személyiségfejlesztő tevékenység sikerkritériumainak meghatározása célcsoportonként (iskolai évfolyamcsoportok, sportcsoportok, napközi otthon, tanulószoba, szakkörök,).
- A személyiségfejlesztés eredményeit mérő módszerek, eszközök meghatározása, rendszerbe illesztése, hagyománnyá fejlesztése (kérdőívek, differ- teszt, képességtesztek, önértékelés, társértékelés, stb.)
- Visszacsatolás az egészséges fejlesztési folyamat biztosítása érdekében.

A személyiségfejlesztés szervezeti szintű koordinátorai és felelőse: igazgató-helyettesek, nemzetiségi tagozatvezető, alsó tagozat vezetője, munkaközösség-vezetők

1.3 Egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A felnövő nemzedék egészséges életmódra nevelésében óriási felelősség és számos feladat hárul az iskolánkra.

Az egészségügyi ismeretek, az egészségügyi kultúra fejlesztése az általános műveltség szerves részét képezik. A jelen egészségnevelése nem lehet más, mint tudatosan létrehozott készségfejlesztő lehetőségek összessége, amellyel az egyén viselkedése az előre meghatározott cél irányába elmozdítható.

Az iskolánk feladata :

Az egészség megvédésére vonatkozó közérthető, de tudományos ismeretek átadása, az egészségvédő lehetőségek sokoldalú bemutatása.

Megtanítani, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ezek megóvására ajánljon magatartási alternatívákat, tanítson megfelelő egészségvédő magatartást példamutatással.

Motiválja, ösztönözze a tanulókat az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására, segítse őket az egészséges életmód kialakításában.

Minden tevékenységével szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi, tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyermekek egészségi állapotát javítják.

Adjon ismereteket a betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére.

Meg kell tanítani a gyerekeket arra, hogy önálló felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani.

Kiemelt feladatunk, hogy a gyerekeket – különösen a serdülőket – a káros függőséghez vezető szokások (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás) kialakulásának megelőzésére neveljük.

Az iskolánk célja

Iskolánk célja, hogy az „egészség”, mint életvezetési érték a tanórán belül és azon kívül a szabadidős programok középpontjában álljon.

Egészségnevelési programunk célja, hogy hozzájáruljon a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez, fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket. Járuljon hozzá életmódjuk, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk kialakításához, gyökereztetéséhez. Fejlődjön beteg, sérült embertársaik iránti elfogadó és segítőkész magatartásuk.

Az egészségnevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék minden tagja képes legyen arra, hogy folyamatosan nyomon kövesse saját egészségi állapotát, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat és ez által képessé váljon az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére.

Fontos célkitűzés az elsődleges megelőzés érvényesítése. Kiemelt figyelmet kap:

- A dohányzás visszaszorítása;
- Az alkohol- és drogrevenió;
- Az egészséges táplálkozás érvényesítése;
- Az aktív testmozgás elterjesztése;
- Öltözködési szokások kialakítása;
- A Nemzeti Környezet-egészségügyi Akcióprogram végrehajtása.

Erőforrások

- **Humán erőforrások**

Humán erőforrás	Feladat, szerepkör
iskolavezetés	Támogatja az egészségnevelési programokat. A minőségi munka részeként értékeli az ilyen tevékenységet. Megteremti az anyagi forrásokat. Kidolgozza az ösztönző rendszert. Aktívan részt vesz az egyes programokban.
tanítók, tanárok, napközis nevelők	Kidolgozzák és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes egészségnevelési tartalmakat.
osztályfőnöki közösség	Évfolyamokra lebontva foglalkozik az egészségnevelési tartalmak feldolgozásával.
iskolaorvos, iskolai fogász, védőnő	Előadások tartása az egészségi ártalmakról. Folyamatos szűrések elvégzése.
adminisztratív dolgozók	Támogatják a pedagógusmunkát az egyes programok háttérének biztosításával.
technikai dolgozók	A programok tárgyi feltételeinek biztosítása, vizesblokkok, világítási hálózat, uszoda karbantartása, hőszigetelés, stb.
tanulók	A tervezett éves programokban sokoldalúan részt vesznek (hallgatóság, tevékeny szerepvállalás, önálló kezdeményezések).
szülők	Előadásokon részt vesznek, gazdagítják a szemléltetőeszközöket, anyagi támogatást nyújtanak, segítenek a külső erőforrások felkutatásában.

- **Külső erőforrások, kapcsolatok**

- Fenntartó
- Környezetvédő civil szervezetek
- ÁNTSZ
- Karolina Kórház
- Rekultív – Köztisztasági Szervezet

- Mosonmagyaróvári Vöröskeresztes Szervezet
- Iskolaorvos
- Védőnő
- Mosonmagyaróvári Rendőrkapitányság
- Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Mosonmagyaróvári Tagintézménye
- Kistérségi Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgáltató Központ
- Kábítószer Egyeztető Fórum
- Katasztrófavédelmi Kirendeltség
- Iskolaszék, Szülői Munkaközösség
- Városi média

Kapcsolatot tartja az intézményvezető, intézményvezető-helyettesek, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős és az osztályfőnökök.

- **Anyagi erőforrások**

Arra törekszünk, hogy a mindenkor költségvetés egyre nagyobb hányadát fordíthassuk az egészségnevelési programunk megvalósítására. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az iskolai egészségnevelési programokat. Saját bevételeinkből is folytatni kívánjuk az egészségnevelés segítségét. A pályázati kiírásokat figyelemmel kísérjük és élünk ezekkel a lehetőségekkel.

- **A humánerőforrás jellemzői:**

Az iskolában tanító pedagógusok folyamatosan figyelemmel kísérik a médiában megjelenő egészségneveléssel és drogprevencióval kapcsolatos információkat. Alkalmanként részt vesznek a témához illő tanfolyamokon, továbbképzéseken, konferenciákon.

Az egészségnevelési témakörök feldolgozásakor különféle módszereket alkalmazunk:

A témától függően rendezünk kerekasztal-vitát, tartunk magyarázó jellegű előadást, elbeszélést.

A megfigyelés, mint módszer hangsúlyos szerepet kap. Ügyelünk arra, hogy a megfigyelések a korábbi ismeretekből induljanak ki, hogy a különböző forrásokból szerzett ismeretanyagok is bekapcsolják, integrálják, fejlesszék a tanulók gondolkodását, és a valóság megfigyelése legyen az elsődleges ismeretszerzési forrás.

Az ötletek szabad áramoltatása, vagyis ötletbörze előnye, hogy megtanít az elhangzottak szakszerű értékelésére, ösztönzi a tanulókat a sokszínű gondolkodásra, a sokféle megoldás keresésére.

A szerepjáték lehetőséget kínál a problémás élethelyzetek megjelenítésére. Előnye, hogy segít a tanulóknak az önmegismerésben, felfedezhetik érzéseiket, belső gondolatvilágukat, cselekedeteik, tetteik mozgatórugóit.

A felsorolt módszerek jól mutatják a tanár irányító, értékközvetítő szerepét. A megfelelő ismereteket a pedagógusnak kell közvetítenie, de a pozitív beállítódásoknak, magatartásformáknak, a helyes szokások kialakításának, be kell épülnie a tanulók életstílusába.

Iskolai állapotfelmérés

- **Közegészségügyi feladatok**

Téma	Megállapítás	Feladat
közétkeztetés	500 fő tanuló étkezik a menzán.	Helyes táplálkozási szokások kialakítása.
Iskolaorvosi ellátás: érzékszervi működés, mozgásszervek működése, vérnyomásmérés	Az iskolaorvosi szűrések alkalmával vizsgáltatni szeretnénk a tanulók esetleges bulemiás, vagy anorexiás tüneteit, a gerincváltozásokat. A túlsúlyos tanulóknak orvosi segítségkérés az életmódváltáshoz.	Megelőzési tevékenység.
Baleset megelőzés, baleseti ellátás	Évente 2-3 baleset történik, ami elsősorban kéz-, lábtörés.	Balesetvédelmi előírások szigorú számonkérése, betartása.

- Személyi gondozás, szokások kialakítása

Megnevezés	Megállapítás	Feladatok
Személyi tisztaság	megfelelő	Biztosítani tanulóink számára a testnevelés órák utáni zuhanyozás, tisztálkodás lehetőségét.
Egészséges öltözködés	megfelelő	

- Testnevelésre vonatkozó állapotfelmérés

A felmentett tanulók számát nyomon követjük, a nyilvántartást vezetjük. A tanulók kondicionális és koordinációs képességeit folyamatos ellenőrizzük. A testi fejlődés mérési eredményeit rendszeresen elemezzük, értékeljük.

A prevenciós munka érintettjeivel kapcsolatos megállapítások

Érintettek	Megállapítások
Szülők	Tanulóink többségénél rendes, gondoskodó, együttműködő családi háttérrel találkozunk. Káros szülői magatartásként elsősorban a dohányzás valamint egyes esetekben az alkoholfogyasztás jelenik meg.
Diákok	Iskolánkban nem jellemző a deviáns viselkedési forma. Egy-egy esetben találkozunk a tolerancia hiányával, agresszivitással, trágár beszéddel.
Pedagógusok prevenciós munkája	Tanóráikon alkalmazott módszerek: figyelemfelhívás, beszélgetés, önértékelés, szituációs játék, kérdőív, vita, filmvetítés, meghívott előadó meghallgatása.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

- **Hagyományos tanórai foglalkozások**

Tantárgy	Kiemelt egészségnevelési lehetőség a tanulóknak
Testnevelés és sport	○ Fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják egészséges testi fejlődésüket; ○ Legyenek tisztában azzal, hogy a testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében; ○ Értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes; ○ Tudatosítsák az egészség és a környezet komplexitását; ○ Törekedjenek a szervezet mozgásigényének, edzésének kielégítésére; ○ Igényükké váljon a rendszeres kondicionálás; ○ Tanuljanak meg alkalmazkodni az időjárás változásaihoz; ○ Fejlődjön koordinációs képességük; ○ Érezzék testük, belső szerveik fejlődését a feladatok teljesítésekor; ○ A testmozgás, a szabadban való tartózkodás igényének felkeltése; ○ Rendszeres testedzés, az aktív egészséges életmód, szokássá alakítása; ○ Váljon igényévé az alapvető higiénés szokások, cselekvések alkalmazása; ○ Hibás testtartás folyamatos javítása a gimnasztikai feladatokba beépített gyakorlatokkal.
Biológia	○ Az egészség értékéről vallott véleményt legyen képes kifejezni; ○ Pozitív és negatív példákon tudja elemezni a magatartás egészségvédő, egészségkárosító hatását; ○ Tudjon érvelni valamely magatartás, szokáscselekvés, viselkedés, párkapcsolat egészséges vagy hibás voltáról; ○ Ismerje fel egy-egy egészségre ható tevékenység motívumait; ○ Ismerje meg a környezet-egészségügyi problémákat; ○ Legyen képes az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére; ○ Legyen képes egészségi önismeretre, életmódjuk revíziójára, az egészségestől eltérő állapot felismerésére, korrekciójára;

	○ Vállalja fel tudatosan a felelősséget a saját és társai egészségéért, tudja és alkalmazza a pszicho-higiénés eljárásokat; ○ Utasítsa el az egészségre káros szokásokat, alakuljon ki bennük az elutasító magatartás a dohányzással, az alkohol- és drogfogyasztással, az egészségre ártalmas szórakozásokkal; ○ Legyen képes az egészségével, serdülésével, szexuális problémáival megfelelő időben orvoshoz fordulni és az orvos tanácsait megtartani; ○ Vegyen részt az iskolában szervezett előadásokon: dohányzás, alkohol, drog; ○ Sajátítsa el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat.
Földrajz	○ Ismerje meg a világ globális problémáit; ○ A talaj szennyeződésének egészségkárosító következményeit ismerje; ○ Ismerje a szennyezett víz egészségkárosító hatását; ○ Lássa a víz szerepét a szervezet egészséges működésének biztosításához; ○ Legyen tisztában a sugárzóanyagok föld alatti tárolásával;
Kémia	○ Rendelkezzen az egészségbiztonsághoz szükséges ismeretekkel; ○ Ismerje meg a zsírok, szénhidrátok, fehérjék, vitaminok, nyomelemek energia-biztosító szerepét; ○ Ismerje meg a víz szerepét a tápanyagok oldásában; ○ Ismerje meg a szervezet ásványi anyag szükségletét; ○ Ismerje meg a vegyszerek egészségkárosító hatását; ○ Ismerje meg a mérgezések fajtáit: lúgos, savas és ezek elsősegély nyújtási módját.
Fizika	○ Ismerje meg a környezeti- és egészségi változások magyarázatát; ○ Ismerje meg az élő szervezetre káros fizikai hatások egészségkárosítását; ○ Tudja ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit.
Természet- ismeret	○ Ismerje meg az egészségvédelem biológiai megalapozottságát; ○ Ismerje meg a közeli kirándulóhelyeket; ○ Ismerjék meg testük felépítését, életműködését.
Magyar nyelv és irodalom	○ Fejtsék ki a szavak jelentését: egészség, betegség, szennyezés, gyógyszer, kórokozó, stb.; ○ Elemezzenek olyan olvasmányokat, amelyek párkapcsolatról, egészségről szólnak; ○ Értékeljék a szép, felelősségteljes szerelem ábrázolásait;

	○ Növeljük az egészséghez való pozitív érzelmi és intellektuális közeledést az egészségvédelmi témájú könyvek feldolgozásával.
Történelem	○ Értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, érezzék a felelősséget és a feladatokat az elhárításban, csökkentésben; ○ Elemezzék és taglalják a közösség egészségvédelméért vállalt aktivitást és felelősséget.
Matematika	○ Legyen képes egészségügyi mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával.
Technika, életvitel és gyakorlat	○ Alakuljon ki a rend, a tisztaság megtartása munka közben és a mindennapi tevékenységek alkalmazásakor; ○ Alakuljon ki a helyes magatartás az egészségügyi szolgáltatások igénybevételekor; ○ Alakuljon ki az elemi higiénés szokás.
Ének-zene	○ Ismerjék meg a hangadás szerveit, a hangok érzelempszervező szerepét, a légzési technikákat, a belélegzett levegő tisztaságának fontosságát, a halláscsökkenés betegségeit és legyenek együtt érzőek a hallássérült emberekkel.
Vizuális kultúra	○ Legyenek képesek a műalkotásokat egészségvédelmi szempontoknak megfelelően létrehozni és elemezni; ○ Tudjanak egészségnevelési témájú plakátokat készíteni. ○
Erkölcstan	○ A tanulók rendelkezzenek az egészséges életmóddal kapcsolatos alapvető ismeretekkel ○ Legyen igényük testi és lelki egészséggel kapcsolatos ismereteik gyarapítására, és erősödjön az önmagukért való felelősség érzésében. ○ Fejlesszék a beteg és fogyatékkal élő embertársaik iránti empátiájukat. ○ Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megőrzésére, társas viselkedéseik szabályozására.
Dráma és tánc	○ Legyenek képesek testtartásuk ellenőrzésére, ritmusképletek érzékelésére, testük reakcióinak megfigyelésére; ○ Váljon mindennapossá a lazítás és a koncentráció képesség; ○ Törekedjen a légzőkapacitás növelésére a játékos gyakorlatokkal; ○ Törekedjen a testi-lelki harmónia érdekében gyakorlatokat végezni.

Idegen nyelv	○ Legyenek érzékenyek az egészségnevelési problémákra és a nyelv segítségével ismerjék meg más országok hasonló problémáit; ○ Ismerjék meg más népek egészségvédelemmel foglalkozó szervezeteit; ○ Legyenek képesek egészségvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt munkában választ keresni.
Osztályfőnöki óra	○ Ismerjék meg az egészség fogalmát, jelentőségét; ○ Ismerjék meg az egészséges életmód elérésének útját, módját, az egészségmegőrzés minden formáját, az életmód pozitív és negatív kihatását az egészségre; ○ Ismerjék meg, hogyan befolyásolhatják életmódjukat, egészségüket; ○ Értse meg a változás jeleit mind testi, mind lelki, mind társas vonatkozásban; ○ Ismerje a veszélyes anyagokhoz kapcsolódó egészségvédelmi szabályokat; ○ Tudjon változtatni életvitelén, táplálkozási szokásain.

- **Nem hagyományos tanórai és tanórán kívüli foglalkozások**

Nem hagyományos tanítási foglalkozás lehet minden olyan új tanítási, tanulási módszer, amelynek a tantárgyak tananyag elsajátítása a célja. Ezeknek a foglalkozásoknak közös és alapvető jellemzője és kritériuma a komplexitás.

- **Tanórán kívüli foglalkozások**

A nevelő-oktató munka a tanítási óra befejezése után - a nevelési folyamat jellegéből adódóan - a pedagógus egészségnevelő tevékenységével tovább folytatódik. Az iskolai élet során több olyan alkalom is kialakulhat, amelyben a nevelőnek sajátos „intézkedési” feladatokat kell végeznie.

Ilyenek:

- Óraközi ügyelet a folyosón;
- Szemetelés megszüntetése;
- Szárazelem- gyűjtési akció;
- Udvari foglalkozások rendjének megszervezése;
- A tanuló személyi- és tanfelszerelés tisztaságának ellenőrzése;
- Sportszerek, játékszerek rendeltetésszerű használatára ügyelés;
- Sérült, fogyatékos gyermekek segítése;

- Az étkezés kultúrájának felügyelete, étkezések előtti kézmosás szokássá tétele;
- Iskolai dohányzás megelőzése, visszaszorítása;
- Múzeum-, állatkert- látogatás, kiállítások megtekintése: drog, AIDS, táplálkozás, dohányzás;
- AQUA Kft. által szervezett Nyitott Kapuk rendezvény látogatása
- Média aktuális adásainak figyelemmel kísérése;
- Tanulmányi versenyeken, kirándulásokon, túrákon való részvétel;
- Kortárssegítő képzés (drog)
- Egészségvédelmi jeles napok, színház, mozi, hangverseny;
- Napközis szabadidős foglalkozások, szakkörök, táborok;
- Gyűjtőmunka mozgássérült gyerekek táborozására, fórumok szervezése szülőknek.

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, megfelelő módszertani kultúrával, amelyek az egészségneveléshez szükségesek. A pedagógusok belső és külső továbbképzéseken egyaránt részt vesznek.

1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösség értelmezése

Nevelésfilozófiánkban a közösséget olyan együttélési formának tekintjük, amelyet közös célok, közös érdekek, közös értékrend és szabályok tartanak össze.

A közösség mint feltétel a társhatások érvényesülésével biztosítani tudja a szereptanulást, a modelltanulást, a normabeépülést és a viselkedést.

A közösségfejlesztés feladatai

- A közösség - mint tevékenységi keret - maximális kiaknázása az egyének lehetőségeinek, képességeinek kibontakoztatására.
- A közösség működtetése keretében az egészséges szocializáció megvalósítása.
- A gyermekközösségek motiváló szerepének folyamatos biztosítása, annak érdekében, hogy az egyének a közös célok érdekében szívesen tevékenykedjenek, erősödjék a közösséghez való kötődésük.
- A közös együttlét keretének felhasználása a közösségi magatartásformák kialakítására (harmonikus kapcsolatok, értelmes kommunikáció, információcsere, kezdeményezőkészség, tapasztalatszerzés, közös cselekvés, információszerzés, véleményformálás, vita, stb.).

A közösségfejlesztés folyamatának szervezése, irányítása

Programelemek:

- Közösségek szervezése különböző célfeladatok szerint (tagozatok, osztályok, napközi otthon, tanulószoba, szakkörök, sportkörök, stb).
- A különböző feladatra szerveződött közösségek önmeghatározása, követelményállítás.
- Tevékenységszervezés, a tevékenység elvégzése, a követelmény-támasz megerősítése.
- Nyomon követés, az önirányító képesség szintjének számbavétele, továbbfejlesztése (a közösség fejlődésével kapcsolatos tapasztalatok elemzése, visszacsatolás, az újabb fejlesztési célok meghatározása, beépítése a fejlesztési folyamatba).

A közösségfejlesztés színterei, a feladatok megvalósításával kapcsolatos további teendők

- A feladatok konkrét megfogalmazása a közösség fejlesztésével foglalkozó valamennyi munkatervben, munkaprogramban, dokumentumban, szabályzatban.

- A különböző célcsoportokhoz illesztett feladatok megvalósítása az adott közösségekben.
- A közösségfejlesztő tevékenység sikerkritériumainak meghatározása az adott csoportokban.
- A közösségfejlesztés eredményeit mérő módszerek, eszközök meghatározása, rendszerbe illesztése, hagyománnyá fejlesztése.
- Visszacsatolás az egészséges fejlesztési folyamat biztosítása érdekében.

A közösségfejlesztés szervezeti szintű koordinátorai és felelőse: igazgató-helyettesek, nemzetiségi tagozatvezető, alsó tagozat vezetője, munkaközösség-vezetők.

1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,

- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség- vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása, tájékoztató füzetek ellenőrzése.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük:

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a tanulási kudarccal küzdők,
- fimota tanulók,
- a szociális hátránnyal küzdő tanulók egyéni fejlesztését.

A sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos feladatok

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.

A sajátos nevelési igény megállapítása a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság (TKVSZRB) jogköre.

Ennek folyamata:

- az iskola vagy a szülő a probléma észlelésekor pedagógiai, pszichológiai „szűrővizsgálatot” kér az Egységes Pedagógiai Szakszolgálattól,
- az EPSZ javaslatára az SNI megállapítását egy vizsgálatral végzi el a TKVSZRB.
- A kérelemnek formanyomtatványa van (Tü. 16/ új vagy KO. 3126)
- Mindkét vizsgálathoz a szülő hozzájárulása szükséges.
- Ha a szülő a vizsgálatokhoz nem járul hozzá, a gyermek érdekében az iskolának a Kormányhivatal felé felszólítását kell kezdeményezni.

A sajátos nevelési igény megállapítása a bizottság által meghatározott időszakra vagy tanévre szól, annak további fennállása esetén kontroll vizsgálatot kell kérni a TKVSZRB-től.

A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása az intézményben:

- SNI - rehabilitációs foglalkozások biztosítása, melyet csak fogyatékosnak megfelelő gyógypedagógus tarthat. A fejlesztő foglalkozások mellett szaktanári korrepetálásokat is biztosítani kell az SNI tanulók számára.
- A rehabilitációs foglalkozásokról és a szaktárgyi korrepetálásokról egyéni fejlesztési naplót kell vezetni a pedagógusoknak.
- A tanuló előmeneteléről fogadóórán értékelő megbeszélést kell tartani a fejlesztésben résztvevő pedagógusoknak - és a szülőknek.
- A rehabilitációs foglalkozások heti időkeretét a közoktatási törvény szerint az évfolyamra meghatározott heti tanítási óra 15 %-ában kell meghatározni.
- A fogyatékoság típusának megfelelő tankönyvek, tanulási segédletek alkalmazása a tanórán és tanórán kívüli foglalkozásokon.
 - A tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás.
- Speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök alkalmazása a tanórán és tanórán kívüli foglalkozásokon.
- Képességfejlesztő játékok, eszközök, alkalmazása a tanórán és tanórán kívüli foglalkozásokon.
- Lehetőség szerint számítógépek fejlesztő programok alkalmazása.

A sajátos nevelési igényű tanulók értékelése:

- A sajátos nevelési igényű tanulót a szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleménye alapján az intézményvezető, tagintézmény-vezető mentesíti egyes tantárgyak, tantárgyrészek teljes vagy részleges (p1: írásbeli, szóbeli) értékelése és minősítése alól,
- Biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt (vagy kevesebb feladatot) a feladatvégzéshez, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközök alkalmazását, szükség esetén az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását..

Az SNI tanulók oktatását segítő helyi tantervbe épülő elemek

Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztésének elvei (valamennyi tantárgy tanmenetének készítésekor figyelembe veendőek!)

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz

- **diszlexia,**
- **diszortográfia,**
- **diszkalkulia,**
diszgráfia és **diszpraxia,** mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
- **a fentiek együtt járása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;**
- **hiperaktivitás és figyelemzavar;** továbbá
- **a szocio-adaptív folyamatok zavarai,** az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló, agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató, magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együtt járást. Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki. Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkozik, hogy

- a tanulók általában fáradékonyabbak, a meteorológiai változásokra érzékenyebbek,
- az átlagnál, nehezebben tűrhetnek zajokat, viselik el a várakozás, kivárás okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó keretet, érthető és követhető szabályokat, valamint
- a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

Pszichés fejlődési - súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási - zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztése

A fejlesztés alapelvei:

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a szakértői bizottság szakvéleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni sajátosságai, szükségleteik figyelembevételével, a szülővel és a tanulóval történő megbeszélést követően történik.

Az egyéni fejlesztőmunka tervezése, a rehabilitációs terv kidolgozása logopédus, pszichopedagógus, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakon/szakirányon szakképzettséget szerzett gyógypedagógus, gyógypedagógus-terapeuta, pszichológus és egyéb szakemberek (p1. szomatopedagógus, gyermekpszichiáter) bevonásával történik és rehabilitációs célú órakeretben zajlik.

Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról, célkitűzéseiről, ütemezéséről (mikro, ill. makrotervezés) tájékoztatni kell az osztálymunkában résztvevő pedagógusokat, szaktanárokat, különös tekintettel a gyermek osztályfőnökre. Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni szükséges a további célkitűzések megtervezését megelőzően.

Az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a tanuló fejlődését, előrehaladását segítő számonkérési, értékelési formákat; indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján - az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből - az értékelés és minősítés alól mentesítés adható.

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók oktatása intenzív terápiás céllal szervezett időszakos különnevelés keretében (pl. logopédiai osztályban, tagozaton), valamint a többi tanulóval együtt, integrált nevelés, oktatás keretében történhet.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:

- a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása.
- a pozitív énkép és önértékelés kialakítása,
- a tanulás iránti motiváció és a kudarcűrő képesség növelése,
- a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása,
- a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai specifikus tanulási zavarok esetén

A pszichés fejlődési zavar körébe tartozó jelenségeket, így az iskolai tanulási és viselkedési problémák kialakulását különböző tényezők idézhetik elő. Ezért a specifikus tanulási zavar valamint a viselkedésszerveződés zavarának megállapítása sokrétű, differenciáldiagnosztikai irányultságú állapotfeltárást igényel a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok részéről.

A specifikus tanulási zavarok esetében a tanulók alapproblémája, hogy jó értelmi képességeik ellenére az olvasással (diszlexia), a helyesírással (diszortografia), az írásmozgással (diszgráfia) és a számolással (diszkalkulia) kapcsolatban az iskolai oktatás során feltűnő nehézségek jelentkeznek, általános értelmi képességeik és tanulási teljesítményeik között alulteljesítés formájában lényeges különbség áll fenn. Ennek az eltérésnek a hátterében a megismerési képességek különböző zavarai állnak, amelyek az olvasás, az írás, a helyesírás vagy a számolás területén önálló, (körülírt) vagy kevert típusú zavar (együtt járás) formájában jelenhetnek meg.

Diszlexia: az olvasási képesség zavara, a specifikus tanulási zavarok leggyakoribb formája, amely önmagában és más jelenségekkel kombinálódva fordulhat elő.

Jellemzői:

- a hang-betű kapcsolat kialakulásának nehézsége
- hiányos fonológiai tudatosság: nehezített a beszédhangok megkülönböztetése, hangok, szótagok sorrendjének, rímek felismerésének nehézsége
- értelmes és értelmetlen szavak helyes/hibás olvasásának különbözősége

- gyenge rövid távú emlékezet, a hallott szöveg pontatlan és részleges feldolgozása
- rendhagyó szavak szabályosítása olvasásnál
- írott szavak felbontása a szavakat alkotó hangelemekre
- vizuális felismerési zavarok, vizuálisan hasonló betűalakok esetén

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus olvasászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkor osztályfokának megfelelő értő olvasás készségét segítse az olvasás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság,
- a rövid távú emlékezet,
- az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analizáló-szintetizáló módszerrel
- az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával
- speciális olvasástanítási program alkalmazása
- az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

Diszortográfia: a helyesírási képesség zavara, nagy gyakorisággal társul diszgráfiával, de az együtt járástól függetlenül egyik önálló megjelenési formája a specifikus tanulási zavaroknak

Jellemzői:

- a centrális auditív feldolgozás, a fonéma feldolgozás zavara
- beszédhangok nehezített megkülönböztetése a fonetikai, fonológiai jellemzők pl. (időtartam, zöngéesség mentén)

- helyesírási hibák halmozódása
- a tollbamondás utáni írás hibái

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus helyesírászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő helyesírási készséget, segítse elő az anyanyelvi kompetencia kialakulását, az írott nyelv használatának korosztályi szintű alkalmazását.

A fejlesztés feladata:

- a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség
- a rövidtávú emlékezet fejlesztése
- a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása
- a figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése

Diszgráfia: az írás grafomotoros jellemzőinek zavara

Jellemzői:

- csúnya, torz, nehezen olvasható íráskép
- szaggatott betűalakítás és betűkötések
- rossz csukló, -kéz,- ujjtartás, az íróeszköz helytelen fogása, görcsösség
- egyenetlen ritmusú, strukturálatlan íráskép, formai és aránybeli hibák
- kialakulatlan kézdominancia
- lassú tempójú írás, központosítás hiánya, nagybetűk használata és betoldása a kisbetűk közé továbbá: fonológiai-nyelvi jellemzők zavara (nyelvtan, mondatszerkezet, helyesírás)

A fejlesztés célja:

A specifikus írászavar javításának feladata az iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő írás készséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

A fejlesztés feladatai:

- a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra
- a testséma biztonságának kialakítása,
- a vizomotoros koordináció fejlesztése
- az írásmozgás alapformáinak gyakorlása,, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló kivitelezés)
- a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése
- sikertudat kialakítása

Diszkalkulia: a számolási képesség specifikus zavara

A specifikus számolási zavar a különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége.

Jellemzői:

- a szimbólumok felismerésének es tartalmi azonosításának nehézségei
- a mennyiségfogalmak kialakulásának hiányosságai,
- a mennyiségfogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a számsor- és szabályalkotás zavara
- a tér és síkbeli viszonyok érzékelésének hiányosságai
- helyi érték megértésének, műveleti jelek értelmezésének, halmazok, mennyiségek összehasonlításának nehézségei
- szerialitási zavar, számlálási és becslési képesség hiánya
- számértékek szimbolikus funkciójának értelmezési nehézségei
- mennyiség es arab szám megfeleltetés és a számértékek összehasonlításának nehézsége
- számjegyekre vonatkozó lexikai hibák
- komplex aritmetikai műveletek értelmezésének problémái
- gyenge verbális emlékezet, a számmemória és az általános memóriateljesítmény különbsége
- figyelemzavar

A fejlesztés célja:

A specifikus számolási zavar esetén a fejlesztő munka feladata iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a számolási-matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein. A számolás elkülönülten szerveződő képességrendszer, amelynek számos kapcsolata van a beszéd, az olvasás és az rendszereivel, ezért a számolási zavarok a specifikus tanulási zavarok és nyelvi zavarok különböző megjelenési formáival együtt járhatnak.

A diszkalkuias tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése
- matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása
- a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése,
- a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése,
- a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása,
- a sorozatalkotási képesség, a szerialis észlelés fejlesztése
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása
- a diszkalkulia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása
- az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása

Hiperaktivitás és figyelemzavarok

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitással, a célirányos, tartós figyelem zavarával küzdenek. A hiperaktivitás és/vagy figyelemzavar megállapítása többlépcsős diagnosztikus folyamat eredménye, szülői és tanári kérdőívek kitöltését, közvetlen megfigyelést, speciális differenciáldiagnosztikai vizsgálatok elvégzését követően.

Jellemzői:

- szóródó, terelhető figyelem, hosszabb ideig nem képes összpontosítani
- komplex feladatokra nem képesek szervezett választ adni, az elterelő ingereket gátolni
- az impulzivitás következtében kialakuló meggondolatlan viselkedés, eseteként düh, haragreakciók
- motoros nyugtalanság (babrálás, széken hintázás, ülőhely elhagyása, stb)
- megkezdett tevékenység befejezetlensége
- ingersorozatok hibás kivitelezése
- tantárgyi alulteljesítés (főként, nyelvi, számolási feladatokkal kapcsolatban)
- én-bizonytalanság, másodlagos pszichés tünetek

A fejlesztés célja:

–a figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése

A fejlesztés feladatai:

- team munka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés
- speciális figyelem-tréning
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése
- fokozott egyéni bánásmód
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése
- feladatok idő struktúrájának megtervezése és kivitelezése
- motiválás, sikerélmény biztosítása

A pszichés fejlődés zavarai körébe tartoznak továbbá, amelyek a szocio-adaptív folyamatok zavarainak következtében kialakuló viselkedésszervezési problémák, amelyek az érzelmi kontroll, ön,- vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az en-szabályozás gyengeségében az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg. Minthogy a magatartásjellemzőkben hasonlóság figyelhető meg, szükséges hangsúlyozni, hogy ezeknek hátterében elsődlegesen idegrendszer működési zavar, az ún. végrehajtó funkciók zavara és nem környezeti ártalom húzódik meg.

A fejlesztés célja:

–a közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése

A fejlesztés feladata a fejlesztési cél alárendelt szempontok figyelembevételével történik.

Eszközei lehetnek:

- kognitív viselkedésterápiás eljárások alkalmazása
- pszichoterápia
- a figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése
- a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idő keretek rendszeres alkalmazása
- önértékelési képesség fejlesztése
- sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása.
- Együttműködés a családdal és más szakemberekkel.
- A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a NAT-ban rögzítettektől. A helyi tantervben indokolt lehet az első évfolyam két tanévi időtartamra történő szétválasztása. Ebben az esetben az első tanév az intenzív prevenció, a szakszerű funkciófejlesztés, a pszichés gondozás, a megfelelő motiváció és a feladattudat kialakításának az időszaka a gyógypedagógiai korrekciós-kompenzáló-terápiás módszerek alkalmazásával.

A NAT alkalmazása

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

Kiemelt fejlesztési feladatok

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes

műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő kulcskompetenciák (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhat.

Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció

Az egészségügyi célú rehabilitáció elsősorban a pszichés fejlődési zavar jellegének, tüneteinek kivizsgálásakor megállapított diagnózisnak megfelelő szakorvosi ellátást, annak folyamatosságát, kontrollját, valamint a pedagógiai rehabilitációt segítő egészségügyi terápiákat foglalja magába.

Ebből a szempontból fontos a gyermek neurológiai, a fülészeti, valamint a szemészeti vizsgálat, szükség esetén az érzékszervi gyógyítás.

A gyógypedagógiai tanár, terapeuta által vezetett pedagógiai rehabilitáció a funkcionális képességfejlesztő programok külön alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja az eredményes iskolai előmenetelt.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség megállapítására az Egységes Pedagógiai Szakszolgálat (EPSZ) jogosult.

Ennek folyamata:

- Az iskola vagy a szülő a probléma észlelésekor pedagógiai, pszichológiai szűrővizsgálatot kér az Egységes Pedagógiai Szakszolgálatától.
- Ha a szülő a vizsgálatokhoz nem járul hozzá, a gyermek érdekében az iskolának a Kormányhivatalba kell felszólítását kezdeményezni.
- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség megállapítását kontrollvizsgálatokkal a határozatokban megjelölt időszakonként meg kell ismételni.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség:

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel, illetve a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanuló.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségű tanulók ellátása az intézményben:

- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatást fejlesztő pedagógus végezheti.

- Célja a tanulók iskolai nevelésének, oktatásának segítése, a pedagógiai, pszichológiai támogatása, terápiás gondozása. Ennek érdekében a szülőkkel való kapcsolattartás.
- A fejlesztő foglalkozások mellett szaktanári korrepetálásokat is biztosítani kell az BTMN tanulók számára.
- A tanuló előmeneteléről fogadóórán értékelő megbeszélést kell tartani a fejlesztésben résztvevő pedagógusoknak és a szülőknek.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók értékelése:

- BTM tanulót a nevelési tanácsadó véleménye alapján az intézményvezető, tagintézményvezető mentesíti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól, illetve többletidőt, segédeszközöket kell biztosítani számára az írásbeli, szóbeli feleletek megoldásához.

A nevelő feladata segíteni minden gyermek személyiségének optimális fejlődését, egyéni adottságainak, képességeinek a kibontakozását.

A probléma feltárása során alkalmazzuk az alábbi eljárásokat:

- irányított beszélgetés
- az egyes tanulók önmagukhoz mért fejlődésének nyomon követése
- a gyermek családi hátterének megismerése, születéssel kapcsolatos információk
- szociális kapcsolatok feltérképezése
- a tanulói értékrend megismerése
- intézményi előélet megismerése

Alkalmazott módszerek:

- szociometriai mérések
- szükség szerinti családlátogatás
- szülővel való megbeszélés
- kérdőíves eljárások
- óvodákkal való kapcsolattartás

Együttműködés más intézményekkel:

- Egységes Pedagógiai Szakszolgálat
- Családvédelmi és Gyermekjóléti Központ
- Gyermek-ideggondozók
- Egészségügyi Szakszolgálat (orvos, gyógytornász, pszichológus)

Kiemelt feladat: a másság elfogadása, egymás segítése, tolerancia kialakítása.

A tanórákba építhető korrekciós eljárások:

- a differenciálás alkalmazása
- a speciális tanulási zavarok (dislexya, diszgráfia, diszkalkulia) korrekciója érdekében együttműködés a speciális szakemberekkel, az általuk javasolt programok alkalmazása
- szülőkkel való együttműködés a problémák leküzdése érdekében

Magatartási nehézségek enyhítését segítő feladatok:

- a családi háttér feltárását követően a segítő együttműködés módjának megtervezése
- a magatartási nehézségek kialakulási okainak pedagógiai feltárása
- a megfelelő pedagógiai eljárások kidolgozása (önkontroll, reális énkép kialakítása)
- az érintett gyermeket oktató pedagógusok együttműködése
- az iskolapszichológus segítségének igénybevétele
- szabadidős tevékenységek szervezése, ahol sikereket ér el a gyerek
- egyéni foglalkozások, felzárkóztatás
- fejlesztő pedagógus, logopédus, gyógytornász, pedagógus, mentorpedagógus, szülő együttműködése

A pedagógiai diagnózis célja mind a teljesítmény, mind a viselkedési zavarok esetében az, hogy megtaláljuk, melyek azok a területek, részképességek, amelyekben az érintett gyermekek jók, hogy korrekciós programunkkal erre alapozhassunk. Diagnózisunk tehát nem hiánydiagnózis, hanem fejlesztő diagnózis.

A témához kapcsolódó iskolai szintű feladatok:

- szülői konzultációk, előadások szervezése az osztályfőnöki és a napközis közösségek irányításával és közreműködésével
- szakkörök szervezése

A fejlesztő pedagógus feladata:

A logopédus irányítása mellett kiscsoportos fejlesztő foglalkozásokon képesség és készségfejlesztés tevékenykedtetés közben.

A kiemelten tehetséges tanulók fejlesztését segítő tevékenység

Célunk: minden tanulót érdekeltté tenni az önálló ismeretszerzésben, az önnevelésben és egyéni céljaik megvalósításában.

Feladat: minden tanulóra kiterjedő képességfejlesztés, lelkiismeretes a tehetséggondozás.

A tehetséggondozás módjai tanítási órán:

- az érdeklődés felkeltése
- a belső motiváltság kialakítása a tanulásban
- a tanulói aktivitás biztosítása tanulásszervezési módszerekkel

Tanórán kívüli módszerek:

- A tanulók érdeklődésének, tehetségének megfelelő szakkörök szervezése.
- Iskolai tanulmányi versenyek szervezése.
- Iskolai tanulmányi versenyeken való részvétel (városi, megyei, országos szinten).
- A tanulók elért versenyeredményeit figyelembe véve meghívásos alapon városi tehetséggondozó szakkörbe, nyári tehetséggondozó táborba történő irányítás.
- Sportolási lehetőségek biztosítása (edzés, DSE, versenysport, területi, regionális, országos)
- Művészeti foglalkozások tartása művészeti magániskolák bevonásával.
- Iskolarádió működtetése.

A tanulási kudarccal küzdő tanulók felzárkóztatását segítő program

Kudarcról akkor beszélünk, ha a gyermek teljesítménye a tanuló erőfeszítései ellenére a normahatár alatt marad, azaz nem felel meg a követelményeknek.

Okai:

- tudás- és képességbeli hiány
- a feladatnak megfelelő magatartás hiánya (figyelmetlenség, gátlások),
- idegrendszeri, családi, iskolai, biológiai
- szociális hátrány
- beilleszkedési zavar

A pedagógus feladata a tantárgyak adta lehetőségek kihasználása, beépítése, alkalmazása.

- az okok feltárása
- a tanuló munkájának segítése
- játékos ritmusgyakorlatok
- légző gyakorlatok.
- artikulációs gyakorlatok
- egyéni elbeszélgetések.
- játékos helyzetben (dramatikus eszközökkel), indirekt módon segíteni a beszéd működési mechanizmusának fejlődését.

Az iskolai kudarc leküzdése érdekében végzett tevékenység főbb típusai:

- A gyermek szociális és érzelmi fejlesztése (óvoda).
- Kapcsolattartó foglalkozások, programok beépítése.
- A társadalmi kapcsolatok fejlesztése.
- Az otthon és az iskola közötti együttműködés.
- A család bevonása az oktatási folyamatba.
- Képesség kibontakoztató foglalkozás - integrációs felkészítés.
- Egyéni foglalkozás (évfolyamismétlés alkalmával).
- Szakember (logopédus, pszichológus, nevelési tanácsadó munkatársa, stb.) bevonása a probléma kezelésébe.

- Rendszeres kapcsolattartás az iskolavezetéssel.
- Nyilvántartás vezetése a tanulóról, feljegyzés készítése (családlátogatás).
- Egyéni- és kis csoportos fejlesztő foglalkozások tartása.

Fontos tisztában lenni azzal, hogy nincs biztos sikert hozó, abszolút értékű terápia. Terápiák vannak, amelyeket egyénre szabottan kell alkalmazni. Minden gyerek külön személyiség, ugyanazok a problémák - ha vannak is - más-más jelleget öltve jelennek meg. Így egységes programot létrehozni lehetetlen feladat, azt csak egyénre szabottan tehetjük.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Szociális hátrány érzékelése esetén feladatunk a közösségi szellemet egymás elfogadására, segítése, támogatására formálni. A szociális hátrány nem akadályozhatja a gyermekek eredményes tanulmányi fejlődését, munkáját. Enyhítése az iskola minden nevelőjének feladata.

Ennek érdekében:

- A pedagógus a tanuló képességei szerint differenciál a tanítási órákon és napközis foglalkozáson.
- A tanuló szociális helyzetéből eredő hátrányok ellensúlyozása érdekében képesség kibontakoztató felkészítésen vesz részt.
- A tehetséges gyerekek szakkörökön is felkészülhetnek tanulmányi versenyekre.
- Az indulási hátrányokkal küzdőknek korrepetálást biztosítunk.
- Családlátogatásokon tesszük szorosabba az együttműködést a szülőkkel.
- Ha pedagógiai eszközökkel nem tudjuk megoldani a tanulókat veszélyeztető problémákat, segítséget kérünk a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó intézményektől és hatóságoktól. (Gyermejjóléti Szolgálat, Nevelési Tanácsadó, Családügyi Központ, stb.).
- Étkezési támogatással biztosítunk lehetőséget a napi háromszori étkezésre a fenntartó rendelkezése szerint.
- A tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében az intézményvezető és a pedagógusok munkáját iskolánkban gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segíti.

Azok a tanulók; akik az ingyenes ellátásra nem jogosultak, tankönyvtámogatásban részesülhetnek, mely elosztását iskolánk szociális rászorultság alapján differenciálva végzi, ha erre lehetőséget biztosít a fenntartó.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermekvédelem feladata

A hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek felderítése, nyilvántartásba vétele, a hátrányosságot okozó körülmények megállapítása és a következmények pedagógiai eszközökkel történő enyhítése. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésének támogatása, segítése, nyomon követése.

A gyermekvédelem érdekében végzett pedagógiai munkát az osztályfőnökökre és szaktanárookra támaszkodva a gyermekvédelmi felelős koordinálja és szervezi.

A gyermekvédelmi felelős feladata

- A jegyző által nyilvántartásba vett gyermekeknél megismeri a hátrányosság okait, feltárja a gyermeknél jelentkező következményeket.
- Felméri a hátrányosságot okozó körülményeket, családlátogatást végez.
- Kapcsolatot tart az önkormányzat szociális és gyámügyekkel foglalkozó munkatársával.
- Folyamatos kapcsolatot tart a pedagógusokkal, koordinálja az iskola gyermekvédelmi munkáját, közreműködik a problémás helyzetek megoldásában.
- Az adott helyzetet figyelembe véve, a pedagógusokkal együttműködve meghatározza a hátrányosságot kompenzáló iskolai segítségnyújtás lehetőségeit és feladatait:
- Esélyegyenlőség biztosítása az iskolai programokban való részvételhez (szakkörök, sportkör, napközi otthon, tanulószoba, kirándulás, hasznos szünidei elfoglaltság biztosítása, stb.).
- Iskolai juttatásokban való részesítés (ingyenes, díjkedvezményes étkezés, tankönyvtámogatás, tanszerellátás, reggeli ügyelet, stb.).
- Pályaválasztási tanácsadás.
- Megelőző, felvilágosító programok szervezése (pl. Drog- és bűnmegelőzés).
- Szűrővizsgálatok szervezése.
- Családgondozás (nevelési tanácsadás, a segítő lehetőségek ismertetése).
- A városi Gyermekek Karácsonyán való részvétel koordinálása.

Együttműködik a hátrányosság megelőzésében segítő szervezetekkel

Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgáltató Központ

Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Mosonmagyaróvári
Tagintézménye

Gyámügyi Hatóság

Gyermekorvos, védőnő

Szakértői és Rehabilitációs Bizottság

Polgármesteri Hivatal Igazgatási Osztálya

Gyermekvédelemben részt vevő társadalmi szervezetek (alapítványok, egyház, stb.)

A gyermek és ifjúságvédelem szervezeti szintű, koordinátorai és felelősei gyermekvédelmi felelős, tagozatvezetők

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Hátrányos helyzetű az a gyermek, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője önkéntesen nyilatkozott alacsony iskolai végzettségéről (legfeljebb a 8. osztályt fejezte be).

A szociálisan hátrányos tanulót különböző jellegű hátrányok gátolják adottságaihoz mért fejlődésében.

A szociális hátrányban szerepet játszó tényezők

- Családi mikrokörnyezet: alacsony komfortfokozatú lakás, munkanélküliség, csonka család, alacsony értékrend, alacsony kulturális igény, családi deviáns jelenségek, stb.
- Utcai környezet negatív hatása.
- Tartós betegség vagy súlyos betegséggel élő közeli hozzátartozó a családban, stb.

A segítő tevékenység célja:

A hátrányos helyzetű vagy átmenetileg hátrányos helyzetű tanulók segítése tanulásbeli hátrányaik leküzdésében, közösségi beilleszkedésük támogatásában, szociális hátrányaik mérséklésében, megszüntetésében.

Iskolai tevékenységek

Programelemek:

- A célszemélyek azonosítása, hátrányaik okainak feltárása, regisztrálása.
- Az okokhoz illeszkedő hátránykompenzáló pedagógiai tevékenység megszervezése: egészséges tanulási környezet biztosítása, egyéni beszélgetés, szakköri, könyvtári programokba, DSK foglalkozásokba való bevonás, érzelmi-közösségi nevelés erősítése, stb.
- A tevékenységi formák megvalósítása ütemterv szerint.
- Szociális juttatások: tankönyvtámogatás, étkezési támogatás, táborozási hozzájárulás, rendszeres gyermekvédelmi támogatás, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, stb.
- Család és iskola kapcsolatának erősítése, családgondozó tevékenység megszervezésének segítése.

Konkrét tevékenységi formák

- Az osztályfőnökök, szaktanárok a szociális hátrányok mérséklését segítő sajátos tevékenysége: egyéni foglalkozás a gyermekkel, megerősítés, családlátogatás (indokolt esetben).
- Közös szabadidős programok szervezése a szülők bevonásával.
- Táboroztatás, kirándulás, országjárás, erdei iskola, fesztiválok, bemutatók.
- Önismereti csoportok működtetése.
- Mentálhigiénés programok, drog és bűnmegelőzési programok működtetése.
- Pályaválasztási tevékenység, a napközi otthon nevelő munkája
- Rendszeres kapcsolattartás az ifjúságvédelmi felelőssel, a szociális és gyámügyekért felelőssel, önkormányzati munkatárssal.

A szociális hátrányokat enyhítő tevékenység szervezeti szintű koordinátorai, felelősei: igazgató-helyettesek, ifjúságvédelmi felelős, pályaválasztási felelős, napközi otthonos munkaközösség vezető

1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

A diákönkormányzatunk a Nkt.48.§(4) és az EMMI r. 120.§ alapján szervezi meg munkáját.

- A DÖK tagjai választás útján kerülnek a DÖK-be, erre minden tanév szeptemberében kerül sor.
- A DÖK javaslatot tehet a tanórán kívüli foglalkozások szervezésére, egy tanítási nélküli munkanap programjára
- A DÖK véleményt nyilváníthat: egész közösséget érintő, értékelő kérdésekben, pl. pályázatok, könyvtár, sportkör...
- egyéni döntésekre vonatkozóan pl. pedagógiai programon belüli tantárgyválasztás és pedagógusválasztás lehetősége

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglevő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

1.8 A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

Az együttműködés célja, hogy

- A szülők tájékozottak legyenek az iskolában folyó munkáról, ismerjék meg az iskola törekvéseit, eljárásait, gondjait, eredményeit.
- Az iskola pedagógusai ismerjék meg a szülők elvárásait.
- A gyermekek nevelése-oktatása érdekében biztosítsuk az egészséges együttműködés lehetőségeit.

A szülőkkal való együttműködés, kapcsolattartás formái

Családlátogatás (indokolt esetben).

Folyamatos tájékoztatás a gyermek előmeneteléről, magatartásáról

Szülői értekezlet.

Fogadóóra

E-mail, közösségi oldalon zárt csoport létrehozása

Nyílt tanítási nap (1., 4., 5., 6. évfolyamokon)

Írásbeli tájékoztató.

Előadások szakemberek meghívásával

Pályaválasztási tanácsadás, szülői értekezlet

Családlátogatás

Közös kirándulás

Ovisuli

Az iskola-szülő kapcsolatrendszerben a szülőktől elvárjuk:

aktív részvételüket az iskola rendezvényein,

ötletnyújtást a közös előadások témáihoz,

őszinte véleménynyilvánítást az iskolával kapcsolatos kérdésekről,

nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldások keresését,

szponzori segítségnyújtást.

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- A szülők munkahelyein üzemlátogatás szervezése.
- Családi játékos vetélkedők szervezése.

- Közös szülő- gyermek- pedagógus rendezvényeken való részvétel.
- Alapítvány működtetése a nevelési problémák segítésére.

A együttműködés szervezeti szintű koordinátora és felelőse: intézményvezető-helyettesek, tagozatvezetők, évfolyam-felelősök

1.9 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Iskolánkban a következő esetekben szervezünk vizsgákat:

magántanulói jogviszony esetén:

- a tanuló a szülő döntésétől (tartózkodási helyétől) függően félévente vagy az adott tanév végén az évfolyam tananyagából osztályozó vizsgát tesz
- a tantárgyi vizsgakövetelményekről a szervezési – nevelési igazgatóhelyettes tájékoztatja a szülőt
- a magántanulói jogviszony esetén a kapcsolattartás formája postai levelezés vagy elektronikus levelezés formájában valósul meg

osztályozóvizsga (20/2012.EMMI rendelet 51.§a alapján) tantestületi döntés alapján:

- hiányzás, felmentés, engedély esetén szervezzük
- általános iskolai bizonyítvánnyal nem rendelkező felnőtt jelentkezése esetén (amennyiben korábban ifjúsági tagozatunk tanulója volt) osztályozó vizsgát szervezünk

javítóvizsga:

- a tanév végén javítóvizsgán vehet részt a tanuló, ha legfeljebb kettő tantárgyból bukik. Három tantárgy esetén a tantestület döntése alapján tehet javítóvizsgát.
- ha osztályozóvizsgáról távol marad

A vizsgabizottság 3 tagú, abból legalább 2 fő az adott tantárgyat tanító pedagógus.

A vizsga az alábbi részekből áll:

tantárgy neve	írásbeli vizsga	szóbeli vizsga
magyar nyelv és irodalom	X	X
német nemzetiségi nyelv és irodalom	X	X
német népismeret		X
történelem		X
idegen nyelv (német,angol)	X	X
matematika	X	
dráma és tánc		X
fizika	X	
kémia	X	
erkölcstan/hit- és erkölcstan		X
hon- és népismeret		X
ének		X
vizuális kultúra	X	
technika, életvitel és gyakorlat	X	
testnevelés és sport		X (gyakorlati)

Az értékelés szabályai a helyi tantervi részben a tanulók értékelése c. részben meghatározottakkal megegyezik.

1.10 A felvételi – átvételi eljárás helyi szabálya

Elsős tanulók felvétele:

- felvételi eljárásra a fenntartó által meghatározott időpontban kerül sor
- a felvételi eljárás rendje a fenntartó által meghatározott eljárási rend szerint történik

- a német nemzetiségi osztályba történő jelentkezés esetén elsőbbséget élvez az a jelentkező, aki a 2.melléklet a 170/2013.(III.1.) EMMI rendelethez elnevezésű nyomtatványon nyilatkozik a nemzetiségi hovatartozásáról

Új tanuló felvétele:

- normál tantervű osztályba való felvételre indokolt esetben kerülhet sor (pl. költözés)
- a német nemzetiségi nyelvoktató osztályba való felvételre akkor kerülhet sor, ha a tanuló rendelkezik olyan nyelvismerettel, amely megfelel az adott évfolyamra előírt követelményeknek.

Felvétel a napközi otthonba

- A napközi otthonba a szülő írásbeli kérése alapján veszi fel az iskola a gyermeket. A csoportba sorolást az intézmény vezetője végzi. Alapvető szempont, hogy lehetőség szerint az azonos évfolyamon tanulók egy napközis csoportba kerüljenek.

A napközi otthoni nevelő munka

A napközi otthon az iskola szerves része, ahol elsődlegesen nevelési feladatok hárulnak a pedagógusra .Ez a szervezeti forma biztosítja a nyugodt tanulást, a szabadidő változatos eltöltésének szükséges feltételeit.

A napközi otthon céljai:

- a tanulók sajátítsák el és gyakorolják az egészséges, kulturált életmód szokásait,
- legyenek képesek társas kapcsolataik kialakítására, a társakkal való együttműködésre,
- legyenek képesek a képességeiknek megfelelő önálló tanulásra, önművelődésre,
- legyenek képesek szabadidejük személyiségfejlesztő, önálló felhasználására.

A napközi otthoni nevelés kiemelt feladatkörei:

1. Egészséges életmódra nevelés – az egészségkultúra fejlesztése
2. A tanulás irányítása – az önálló ismeretszerzés képességének kialakítása
 - a) a zavartalan tanulás feltételeinek megteremtése,
 - b) a tanulási idő első szakasza: előkészítő fázis,
 - c) a tanulási idő második szakasza: az önálló tanulás, mely közben folyamatos ellenőrzés is történik.
3. A szabadidő szervezése – szabadidő kultúra fejlesztése
 - a) tényleges szabadidő: a gyermek maga választja meg a tevékenységi formát,

- b) elkötelezett szabadidő: a felkínált tevékenységi formák közül választ,
c) szervezett szabadidő: a pedagógus által tervezett, szervezett, irányított szabadidős tevékenységek

- irányított beszélgetés
- manuális tevékenység,
- kulturális tevékenység,
- játék - sporttevékenység,
- séták - kirándulások,
- emlénapok, világnapok megemlékezést célzó tevékenység.

A napirend kialakításakor döntő szempont a tanulás és a pihenés, regenerálódás, a kötött és a kötetlen tevékenységek arányainak pedagógiai szempontból helyes kialakítása.

Átíratkozás más iskolából

- Az iskola magasabb évfolyamaira beiratkozó tanulók számára nincsenek speciális feltételeink. Az átvétel előfordulhat akár tanév közben is.
- Abban az esetben, ha a tanuló korábbi iskolájában valamely tantárgyat nem tanult, amely a Móra iskola óratervében szerepel, osztályozóvizsgát kell tennie. A felkészüléshez egy év „türelmi időt” kap.

Nem magyar állampolgárságú tanuló felvétele

- A nem magyar állampolgárságú tanuló iskolába való felvételénél, a szülőnek a gyermeket tanító szaktanárral történő konzultáció során tolmácsról
- kell gondoskodnia. A nem magyar állampolgárságú szülő és tanuló köteles az iskola Házi rendjét megismerni, ahhoz alkalmazkodni. A szülő kérése alapján a gyermek a külföldi iskolának megfelelő évfolyamon folytathatja tanulmányait, vagy a magyar nyelv elsajátítása céljából visszaléphet egy évfolyammal.
- A beíratáshoz szükséges dokumentumok: érvényes útlevél, letelepedési vagy tartózkodási engedély, betegbiztosítási igazolás, a gyermek anyakönyvi kivonata és előző bizonyítványa.

A magasabb évfolyamra lépés feltételei:

- Második – nyolcadik évfolyamon tanuló diák magasabb évfolyamra akkor léphet, ha tanév végére valamennyi tantárgyból teljesíti „a továbbhaladás feltételei” c. tantervi fejezetekben meghatározott követelményeket.
- A követelmények teljesítését a nevelők az év közbeni tanulmányi munka, illetve érdemjegyek alapján bírálják el. A második - nyolcadik évfolyamon a tanulónak minden tantárgyból az „elégletes” év végi osztályzatot kell megszereznie a továbbhaladáshoz.

1.11 Német nemzetiségi nevelés és oktatás

Iskolánk a Nemzeti Alaptantervben és A nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról (17/2013.(III.1.) sz. rendeletben foglaltakkal összhangban valósítja meg célkitűzéseit.

A német nemzetiségi oktatás – a magyarországi közoktatás részeként – megvalósítja az iskolai nevelés és oktatás általános céljait és feladatait, és e mellett biztosítja a nemzetiség nyelvének tanulását, a kisebbség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományörzést és- teremtést, az önismeret kialakítását, a kisebbségi jogok megismerését és gyakorlását.

A német nemzetiségi oktatás segíti a nemzetiséghez tartozót abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja másságát, elfogadja és másoknak is megmutassa a kisebbség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.

Nevelő-oktató munkánk során arra törekszünk, hogy:

- a tanulók számára nyilvánvalóvá váljanak a nyelvi és kulturális gazdagság előnyei és alakuljon ki a tanulóknál a reális nemzetkép és nemzetiségkép,
- a tanulók felismerjék az előítéletek és kirekesztés megjelenési formáit, és megismerjék a jelenség hátterét, veszélyeit, az emberi, állampolgári és kisebbségi jogok megsértésének jelenségét,

Intézményünkben 1993-ban kezdődött meg a német nemzetiségi oktatás. Kezdetől fogva a szülők körében nagy érdeklődés mutatkozott a nemzetiségi nyelv oktatása , valamint az azt kiegészítő hagyományápoló tevékenység iránt.

A városban működő Mosonmagyaróvári Német Nemzetiségi Önkormányzattal együttműködve szervezzük iskolán kívüli tevékenységünket. A Mosonmagyaróvári Német Nemzetiségi Önkormányzat, a Mosoni Német Származásúak Egyesülete támogatásával néptáncsoportjaink, vers- és prózamondóink és német énekkarunk gyakran szerepel a város által szervezett rendezvényeken.

Az iskola könyvtára német nyelvű pedagógiai szakirodalommal, szépirodalommal és gyermekkönyvekkel rendelkezik.

Iskolánk német nemzetiségi nyelv oktatása melletti elkötelezettségét jelzi a *Mosonmagyaróvár és környéke németiségének történetét, hagyományait bemutató állandó kiállítás*, amelyet az épület földszinti, központi részén helyeztünk el. A kiállítás hitelesen fejezi ki iskolánk nevelési-oktatási céljait.

Az nemzetiségi oktatás indulása óta eltelt 23 tanév alatt számos eseménnyel, történéssel igyekeztünk a városunkban megélénkülő német kisebbségi életet színesíteni, gazdagítani:

- felvettük a kapcsolatot a magyarországi német érdekképviselői szervezetekkel
- alkalmanként kiadjuk német nyelvű diákújságunkat, az Ein-steint
- tanulóink rendszeresen bekapcsolódnak a Neue Zeitung folyóirat munkájába, abban fogalmazásaik, írásaik, verseik jelennek meg német nyelven
- Edelweiss elnevezésű nemzetiségi tánccsoportjaink egyre több helyen lépnek fel
- minden év februárjában Valentin- napon német nyelvű műsorral fogadjuk a szülőket, városunk német nyelvű lakosságát
- a megrendezett Német nemzetiségi bál sikere érdekében a városban élő német nemzetiség összefogása példaértékű
- a német nyelv ápolása érdekében megrendezett Schiller vers- és prózamondó versenyen egyre több szép mű hangzik el németül
- több mint egy évtizede rendezzük meg iskolánkban a Regionális Német Nemzetiségi Szavalóversenyt, melyen Dunántúl öt megyéjéből és Budapestről vesznek részt tanulók
- 1997-ben megjelent iskolánk saját kiadású – helytörténeti anyagot is bemutató – német nyelvű szöveggyűjteménye
- rendszeresen részt veszünk a megyei nemzetiségi versenyeken
- jó kapcsolatot tartunk fent a városi nemzetiségi óvodákkal
- nemzetiségi tanulóink továbbtanulását figyelemmel kísérjük
- harmonika zenekar működik iskolánkban (Marienkäfer)
- német nemzetiségi kézműves szakkört vezetünk
- Hörverstehen – nyelvvizsga előkészítő foglalkozásokat tartunk

Eddigi tapasztalatainkat felhasználva, hagyományos német nyelvű rendezvényeinket megőrizve a Mosonmagyaróvári Móra Ferenc Általános Iskolában továbbra is a nemzetiségi oktatás alábbi formáit alkalmazzuk:

német nemzetiségi nyelvoktató oktatás

(fenntartva a bővített német nemzetiségi nyelvoktató oktatás lehetőségét)

interkulturális oktatás

Német nyelvoktató nemzetiségi oktatás

A német nemzetiségi nyelvoktató osztályainkban a német nyelv tanításával, az irodalom és a kisebbségi népismeret témaköreinek elsajátíttatásával járulunk hozzá a kisebbségi oktatás céljainak megvalósulásához.

A csoport összetételétől, a szülői igényektől függően választjuk meg a nyelvoktató kisebbségi oktatás formáját: *a hagyományos nyelvoktató vagy felső tagozaton a bővített nyelvoktató oktatást.*

A hagyományos nyelvoktató kisebbségi oktatásban /1-8. évfolyam / a tanítási nyelv a magyar nyelv. A német nemzetiségi nyelv és irodalom oktatására a heti órakeretből 5 tanítási órát biztosítunk.

A bővített nyelvoktató kisebbségi oktatásban /5-8. évfolyam / célunk a kétnyelvű kisebbségi oktatásra való felkészítés.

A heti 5 órás német nyelv és irodalom tantárgy mellett az alábbiak közül 3 tantárgy német nyelvű: *természetismeret, ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés és sport, erkölcsstan/hit- és erkölcsstan, történelem, osztályfőnöki óra.*

Megfelelő tanulói összetételű és nyelvtudású osztály esetén a tantárgyfelosztást minden tanév elején úgy készítjük el, hogy a heti 5 órás német nyelv és irodalom tantárgyon kívül az osztály

még legalább három tantárgyat német nyelven tanuljon, ezáltal a heti órakeret 35 %-ában német nyelven folyjon a tanítás.

A német népismeret tanítása heti 1 órában, önálló tantárgyként valósul meg német nyelven. A tantárgyhoz kapcsolódik a mosoni templomban szervezett, német nyelvű szentmisén való részvétel (a tanév során minden évfolyam egy alkalommal vesz részt ezen).

Interkulturális oktatás

Az interkulturális oktatást azoknak a tanulóinknak szervezzük meg, akik iskolánkban nem vesznek részt nemzetiségi oktatásban.

Az interkulturális oktatás célja, hogy a nemzetiségi oktatásban résztvevő és részt nem vevők közösen szervezett nem kötelező tanórai foglalkozások keretében megismerhessék a német nemzetiség kultúráját. (Christkindmarkt, Valentinstag, Messe)

Az önálló német népismeret tantárgy mellett az Ember és társadalom, a Földünk és környezetünk, a Művészetek és az Életvitel műveltségi területekből kialakított tantárgyaink hangsúlyozottan tartalmazzák a német nemzetiség kulturális örökségét, jelenét, és bemutatják szokásait, a többségi kultúrával egyenrangúan és megfelelő terjedelemben tárgyalják a német nemzetiségről szóló ismereteket is.

1.12 A tanévhez kapcsolódó hagyományos rendezvényeink, programjaink

Iskolai ünnepélyek, rendezvények:

- Évnyitó (cukorsüveg a leendő első osztályos tanulóknak)
- Veni Sancte (tanévnyitó szentmise a mosoni templomban)
- ÖKO iskolai programok
- Zenei világnap
- Aradi vértanúk napja
- Állatok világnapja
- Október 23. – nemzeti ünnep
- Márton-nap
- Karácsonyi ünnepély
- Verein-karácsony
- Christkindmarkt
- Valentin napi német nyelvű rendezvény, német nyelvű bemutatkozó műsor
- Március 15. – nemzeti ünnep
- Németnyelvű keresztút
- Ovisuli
- Kitelepítési Emléknep
- Nemzeti Összetartozás Napja
- Ballagó diákjaink búcsúműsora, színházi előadása a FKKK-ban
- Ballagás
- Évzáró

Több éve megrendezett hagyományos versenyek, pályázataink:

- Őszi városi atlétika verseny a Károly úti sportpályán (október eleje)
- Lurkó Olimpia, Diákolimpiai részvétel
- A kerek évfordulóhoz kötődő költők emlékére szervezett szavalóverseny
- Móra vers- és novellaíró pályázat (február 8.)
- Dunántúli Regionális Német Nemzetiségi Szavalóverseny (március)
- Friedrich Schiller Rezitationswettbewerb (május)
- Iskolagyümölcs program

Erdei iskola:

- alsó tagozatban (3. vagy 4. évfolyamon) minden osztály 1 alkalommal vehet részt erdei iskolában
- felső tagozaton (6. évfolyamon) minden osztály 1 alkalommal vesz részt erdei iskolában

Tanulmányi kirándulás:

- alsó tagozatban (1-4. évfolyamon) minden osztály, tanévenként 1 alkalommal vehet részt egynapos tanulmányi kiránduláson
- felső tagozaton (5-8. évfolyamon) minden osztály, tanévenként 1 alkalommal vehet részt egy vagy intézményvezetői engedéllyel többnapos tanulmányi kiránduláson

Táborozások:

- Sí-tábor szervezése (januárban, februárban) elsősorban felsős tanulók számára, de bekapcsolódhat minden sportszerető tanuló
- Diák-önkormányzati nyári tábor szervezése Dunaszigeten (július-augusztus), jó és példás magatartású tanulók számára
- Német nemzetiségi anyanyelvi tábor szervezése (anyagi lehetőségeink függvényében), ebben a táborban év végi jutalomként vehetnek részt a példás magatartású, szorgalmú és tanulmányi eredményű tanulók
- Rendszeresen megpályázzuk a Határtalanul pályázat kiírását tanulóink identitástudatának erősítése érdekében. Az utazást követően az intézmény felső tagozatos diákjai számára a Nemzeti összetartozás – Határtalanul! címmel tartunk témanapot.

Év végi jutalmazás:

- a tanévzáró ünnepélyen általában jutalomban részesülnek legkiválóbb tanulóink, számuk kb. 200 fő/ tanév

Német nyelvvizsga:

- 8. évfolyamos német nemzetiségi tanulóink számára nyelvvizsgán való részvétel megszervezése,
sikeres nyelvvizsga esetén emléklapot kapnak tanulóink, fotójuk és nevük felkerül az iskolai honlapra

**A MOSONMAGYARÓVÁRI
MÓRA FERENCÁLTALÁNOS ISKOLA
HELYI TANTERVE**

2.1 Az iskola képzési rendszere, struktúrája:

Az intézmény nyolc évfolyamos általános iskola.

1. Általános tantervű oktatás 1-8. évfolyamon

Az alapképzés mellett választható: német nyelv 3. évfolyamtól, informatika 4. évfolyamtól

2. Német kisebbségi nevelés-oktatás 1 - 8. évfolyamon

- Német nemzetiségi, nyelvoktató oktatás 1-8. évfolyamon. A tanítási nyelv magyar.
- Bővített nyelvoktató kisebbségi oktatás 5-8. évfolyamon. A tanítás nyelve a német nemzetiségi nyelven kívül 3 bármely más tantárgy vonatkozásában a német nyelv.
- Első idegen nyelvként választható: angol, 5. osztálytól, informatika tanulása 5. évfolyamtól.

3. Két tannyelvű német nyelvoktatás 1-4. évfolyamon

- 2016. szeptember 1.-től iskolánk máriakálnoki telephelyén a 4. évfolyamon valósul meg.

Az 1-3. pontban felsorolt képzési formákban választhatók továbbá az iskola honlapján megtalálható további képzési kínálatok: szakkörök, sportkörök művészeti csoportok, képzések különböző sportági csoportokban. www.moraiskola.hu

Tantárgyak és óratervek

Tananyag-szerkezet

Iskolában tantárgyi rendszerben folyik a tanítás. Az oktatás-nevelés és képzés tantárgyai:

Tantárgy	Évfolyam	
	Normál	Német nemzetiségi
Magyar nyelv- és irodalom	1-8.	1-8.
Német nyelv	3-8.	
Német kisebbségi (nemzetiségi) nyelv		1-8
Német (két tannyelvű)	4.	
Természetismeret	1-6.	1-6.
Történelem	5-8.	5-8.
Matematika	1-8.	1-8.
Földrajz	7-8.	7-8.
Biológia	7-8.	7-8.
Fizika	7-8.	7-8.
Kémia	7-8.	7-8.
Informatika	4-8.	5-8.
Technika, életvitel és gyakorlat	1-7.	1-6
Ének	1-8.	1-8.
Vizuális kultúra	1-8.	1-8.
Testnevelés és sport	1-8.	1-8.
Dráma és tánc	6.	
Erkölcstan/hit- és erkölcstan	1-8.	1-8.
Hon- és népismeret	5.	
Osztályfőnöki óra	5-8.	5-8.

Óratervek

- Általános tantervű osztályok óraterve
- Német nemzetiségi nyelvoktató tanterv szerint haladók óraterve

A nemzeti köznevelési rendszer tartalmi és működési kereteinek átalakításának folyamatában 2013. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben a következő követelmények szerint folyik az iskola pedagógiai munkája. Az 1. az 5. évfolyamon a tanítás-tanulás folyamatának a *nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) kormányrendelet, a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet és a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet* előírásai szerint.

Általános tantervű osztályok, alsó tagozat

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	7	7
Német nyelv			2	3
Matematika	5	5	4	4
Erkölcstan / Hit-és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Informatika				1
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27
napközis foglalkozás	23	23	23	23
szakkör, korrepetálás, egyéb	4	4	4	5
összesen	52	52	52	55

Általános tantervű osztályok, felső tagozat

Óraterv a kerettantervekhez 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	5	5	4	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan / Hit-és erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2		
Biológia			2	2
Fizika			2	2
Kémia			1	2
Földrajz			2	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/		1		
Hon- és népismeret	1			
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31
csoportbontás, korrepetálás, szakkör, tehetséggondozás, tanulószoba	23	23	26	26
összesen:	51	51	56	56

Német nemzetiségi tantervű osztályok, alsó tagozat

Tantárgyak	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.
Német nemzetiségi nyelv és irodalom	5	5	5	5
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	8
Matematika	4	4	4	5
Erkölcstan / Hit-és erkölcstan	1	1	1	1
Német nemzetiségi népismeret	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Összesen	27	27	27	29

Német nemzetiségi tantervű, felső tagozat

Tantárgyak	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.
Nemzetiségi nyelv és irodalom	5	5	5	5
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Matematika	4	4	3	4
Angol (1. idegen nyelv)	(2)	(2)	(2)	(2)*
Történelem	2	2	2	2
Erkölcstan / Hit-és erkölcstan	1	1	1	1
Hon és népismeret	1	1	1	1
Természetismeret	2	2		
Földrajz			2	2
Biológia			2	2
Fizika			2	2
Kémia			2	1
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1		
Informatika	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összesen	31	31	35	35

*nem kötelező

2.2 Választott kerettanterv megnevezése

Az általános tantervű osztályokban az iskola az oktatási miniszter által kiadott, kerettanterveket használja: a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 1., és 2. mellékleteit.

A német kisebbségi nyelv oktatására a MKM által kiadott Lehrplan Deutsch als Nationalitätensprache /Jahrgangsstufen 1-8/ tantervet használjuk. A német nyelven oktatott tantárgyak tantervei megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott magyar nyelvű kerettantervekkel.

A fenti tantervek használatához rendelkezésre álló segédleteket:

- Tantárgyi tantervek
- Tanmenetek
- Tankönyvek
- Oktatási anyagok
- Oktatóprogramok
- Különböző taneszközök
- Segédletek
- Digitális tananyagok, pedagógiai lapok
- Módszertani folyóiratok
- DIFER fejlődésvizsgáló rendszer (az indulási fejlettség és a hozzáadott érték vizsgálatához)

Az egyes tantárgyak tanterveit a pedagógiai program melléklete tartalmazza.

2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban tankönyvek kiválasztásához az alábbi elveket határozzuk meg:

- A kiválasztott tankönyv szerepeljenek a minisztérium által kiadott tankönyvjegyzékben.
- Feleljenek meg iskolánk célrendszerének.
- Biztosítsák a képességfejlesztés sokoldalú lehetőségeit.
- A tankönyvekhez azonos elvek alapján tartozzanak mérőlapok.

Tartalmi követelmények

- A tankönyv szövege az életkornak megfelelő megfogalmazású legyen, kerülje az idegen kifejezéseket, szavakat.
- Stílusa legyen olvasmányos, nyelvezete közérthető, fogalmazásmódja szabatos.
- Gondolkodtató, differenciálásra alkalmas változatos feladatokat tartalmazzon.
- Motiváljon, keltse fel a gyermek tanulás iránti érdeklődését.

Formai követelmények

- A tankönyv szerkezet legyen világos, egyszerű.
- A jelrendszer azonos legyen valamennyi évfolyamon.
- Tipográfiaiilag emelje ki a legfontosabb fogalmakat, tételeket.
- A technikai kivitelezés, esztétikai megjelenés (grafikai szerkesztés, színdinamika) feleljen meg a korszerűség követelményeinek.
- Tegyen eleget a jó tankönyvvel szemben támasztott egészségügyi kívánalmaknak (betűméret, könyvméret, könyvsúly, nyomdafesték, stb.).
- A könyv borítója keltsen érdeklődést.
- Legyen alkalmas több tanéven keresztül történő felhasználásra.

Az iskolai tankönyvellátás, tankönyvtámogatás, tankönyvpiac rendjéről külön szabályzat rendelkezik. A tankönyvek ingyenes igénybevételét az iskola az előírt jogszabályok szerint biztosítja (tankönyv-kölcsönzés, használt tankönyvek biztosítása, pénzbeli támogatás, stb.)

A köznevelési törvény 46. § (5): az elsőtől a nyolcadik évfolyamig, továbbá a nemzetiségi nevelés-oktatásban és a gyógypedagógiai nevelés-oktatásban az állam biztosítja, hogy a tanuló számára a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre.

Az oktatási segédletek, taneszközök kiválasztását a tantárgyak jellegét figyelembe véve a munkaközösségek határozzák meg.

2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra. A gimnázium

hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

2.5 Mindennapos testnevelés

A Mosonmagyaróvári Móra Ferenc Általános Iskolában a Nkt. 97. § (6) és 27. § (11) bekezdéseiben meghatározottak szerint szerveztük meg a mindennapos testnevelést az iskolai nevelés-oktatás első és ötödik, évfolyamán 2012. szeptember 1-jétől kezdődően, felmenő rendszerben. *A többlet testnevelési órákkal a Kt. 52. § (3) bekezdésében meghatározott tanulói kötelező tanórai foglalkozások számát megnöveltük.*

A testnevelés értelmezése: emberi test erejének, ügyességének, ellenálló-képességének fejlesztése iskolai, tantárgyi keretek között. Kissé komplexebben értelmezve, az emberre gyakorolt olyan szándékos hatások összessége, amelyek célja a fejlődés segítése, alakítása, felkészítés a társadalmi kötelezettségekre, végső soron az életre.

A mindennapos testnevelés céljai, feladatai iskolánkban:

- A rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igény felkeltése, az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalók, ismeretek elsajátítása.
- Tanulóknak a saját szervezetük felépítésének és működésének legalább alapfokú tudnivalóinak tudatosítása.
- A testnevelés, sport segítségével a mindennapi élethez szükséges alapelvek, tulajdonságok, készségek kialakítása: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, idegi és fizikai állóképesség, egészséges önbizalom, céltudatosság stb.
- A társadalmi élet alapelveinek, elvárásainak, a megfelelő viselkedés kultúrájának, az alapvető erkölcsi követelményeknek, az önvédelem alapjainak megismerése.

Egészségügyi és pedagógiai szempontok:

A fenti célok elérése érdekében a következő sajátos **egészségügyi és pedagógiai szempontok**nak kell érvényesülniük, megjelenniük a tanítási órákon, egyéb foglalkozásokon:

- Minden tanuló minden tanítási napon részt vesz a mindennapos testnevelésben.
- Minden testnevelési órán és sportfoglalkozáson figyelünk a keringési és légző rendszer megfelelő terhelésére.
- Minden testnevelési órán, foglalkozáson van gimnasztika, valamint a helyes testtartást szolgáló gyakorlatsor.

- A testnevelési tananyag egészében figyelmet fordítunk a gerinc- és ízületvédelmi szabályokra.
- Fontos feladat a tanulók fizikai és motorikus képességeinek mérése a NETFIT alapján. Minden tanévben kétszer, ősszel és tavasszal végezzük ezt el.
- Fontosnak tartjuk, hogy minden testnevelési óra, sportfoglalkozás örömet, sikerélményt jelentsen az eltérő adottságú tanulóknak is.
- Alapvető, hogy érvényesüljenek a sport személyiségfejlesztő hatásai.
- Fontos, hogy minden foglalkozáson szerepeljenek életmód-sportok, amelyeket egy életen át lehet folytatni.
- Figyelünk arra, hogy a program népi játékokat is tartalmazzon, így a hagyományőrzés is szerepet kap.

Igazolás egyesületben való sportolásról

A sportoló neve:

Az egyesület neve és címe:

Az edző neve:

Az edzések ideje:

Az igazolás kiállításának dátuma:

Alulírott a
..... egyesület elnöke/edzője aláírással igazolom, hogy
..... a Mosonmagyaróvári Móra Ferenc Általános
Iskola osztályos tanulója, heti alkalommal, a fent nevezett egyesület
edzőmunkájában vesz részt.

.....

elnök/edző

Igazolás egyesületben való sportolásról

A sportoló neve:

Az egyesület neve és címe:

Az edző neve:

Az edzések ideje:

Az igazolás kiállításának dátuma:

Alulírott a
..... egyesület elnöke/edzője aláírással igazolom, hogy
..... a Mosonmagyaróvári Móra Ferenc Általános
Iskola osztályos tanulója, heti alkalommal, a fent nevezett egyesület
edzőmunkájában vesz részt.

.....

elnök/edző

Kimutatás egyesületben való sportolásról**201...../201.....****.....osztály****időszak:**

gyerek neve	egyesület neve	testnevelést tanító tanár

2.6 A projekt oktatás

Iskolánknak néhány évre visszanyúló hagyománya van a projektoktatás tekintetében. Hasznosnak és eredményesnek tartjuk egy-egy téma alapos módszertani feldolgozását.

Tantestületünk valamennyi tagja kihelyezett 30 órás, akkreditált továbbképzés elvégzésével megismerkedett a projekt oktatás módszertanával.

Ennek köszönhetően több sikeres projektet bonyolítottunk le.

A projekt téma kiválasztásánál figyelembe vesszük tanulóink véleményét is.

A leggyakrabban Mosonmagyaróvár identitásponthai közül választunk : pl. Lajta- folyó, de sor került már aktuális esemény feldolgozására is, pl. a határnyitás 20. évfordulójának feldolgozása vagy 2012-ben az olimpia;.

A projekt téma feldolgozását az alábbiak szerint valósítjuk meg iskolánkban:

- a tanév első féléve:
a projekt téma kiválasztása
előzetes anyaggyűjtés
- a tanév második féléve:
projektvezető felkérése, megbízása
alprojektek megalakulása
kutató munka az alprojektekben
- június utolsó hete:
projektzáró rendezvény több napon keresztül
prezentációk
a projekt értékelése

2.7 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A tanulók folyamatos beszámoltatása, az ismeretek és azok alkalmazásának számonkérése biztosítja a pedagógus, a diák és a szülők számára a tanuló felkészültségének nyomon követését.

A tanulói beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének célja

- A tanuló egyéni előrehaladásának, figyelemmel kísérése.
- A felmerülő problémák időben való feltárása.
- A jól teljesítők megerősítése.
- A lemaradó tanulók segítése.

A tanulói beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének feladatai

- A tanulócsoportok eredményeinek viszonyítása az általános (standard) értékekhez, illetve az országos eredményekhez.
- Következtetés, a tanítás-tanulás hatékonyságára.
- A követelmény teljesítésének szintjei alapján a korrekció és további gyakorlás témáinak kijelölése.
- A tanuló egyéni eredményeinek viszonyítása a korábbi teljesítményéhez.
- A tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése.

Helyi követelmények

- A nevelőtestület az értékelés folyamatosságát és rendszerességét fontos alapelvként ismeri el, ezért 2-8. osztályban valamennyi tanulónak, valamennyi tantárgyban legalább havonta, illetve fontosabb témák lezárásakor adunk osztályzatot.
- Az évközi értékelésben a tanítók, tanárok módszertani szabadságuk jegyében szabadon alkalmazhatnak értékelő szimbólumokat, ezt az iskola nem egységesíti, nem korlátozza.
- Az iskola hagyományai között már bevált, és továbbra is alkalmazandó módszer: a kritikusan gyenge színvonalon teljesítő tanulók szüleit értékelő levélben tájékoztatjuk.
- Közmegegyezés van a tantestületben arra vonatkozóan, hogy az osztályzásban, optimális kombinációban kell kifejezésre juttatni az adott teljesítmény objektív értékét, illetve a tanuló tantárgyi fejlődését.

- A német kisebbségi osztályokban, azoknak a tantárgyaknak a félévi vagy év végi osztályzatát, amelyeket több nevelő tanít (pl. német nyelv, ének, stb.), a tárgyat tanító szaktanárok közösen alakítják ki.

Az iskolai beszámoltatás formái

Magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, természetismeret, történelem, fizika, biológia, földrajz, kémia tantárgyakból:

- Szóbeli felelet.
- Írásbeli beszámoltatás (teszt, feladatlap, dolgozat).
- Tanítási órák, foglalkozások alatti önálló tevékenység számonkérése.
- Szódolgozat: csak idegen nyelvnél alkalmazzuk.
- Önálló kiselőadás.

Ének-zene, vizuális kultúra, informatika, technika, életvitel-és gyakorlat tantárgyakból a számonkérés valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva, történik (kísérletek, mérések, munkadarabok, rajzok).

Egyéb tantárgyak esetében a tantárgyak jellegéből adódó formák.

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe súlya

Célja

Visszajelzés a tanulói felkészültségről a tanár, a diák és a szülő részére, a tanítási folyamat bizonyos szakaszaiban.

Az írásbeli beszámoltatás formái

Témazáró dolgozat – az egyes témák, nagyobb tanítási egységek lezárása után íratott összegző dolgozat. A témazáró dolgozatok számát a tananyag beosztása, tagolása határozza meg.

Felmérő dolgozat – félévet lezáró vagy az év végi összefoglalások után íratott dolgozat.

Röpdolgozat – a folyamatos ellenőrzést szolgáló számonkérés

Az írásbeli beszámoltatás rendje

- A témazárók az egyes tantárgyak programjaiban tervezetten szerepelnek.
- A témazáró dolgozatok írását előre be kell jelenteni.
- Az értékelés hatékonysága miatt feltétlenül szükséges az írásbeli dolgozatok mielőbbi kijavítása, ezért nevelőtestületi határozat, hogy a kijavított

dolgozatokat a tanulóknak a következő tanítási órán, de legkésőbb két héten belül ki kell osztani.

- Az egységes értékelés érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását munkaközösségi szinten határozzuk meg.
- Fogadónapon, vagy a szaktanárral egyeztetett időpontban a szülő az iskolában megtekintheti gyermeke dolgozatát.

Az írásbeli beszámoltatás súlya, szerepe

A dolgozatokra adott érdemjegyek a tanulók félévi és az év végi osztályozásnál hangsúlyosan beszámítanak.

Az írásbeli beszámoltatás korlátai

- A beszámoltatás írásbeli részének aránya a tantárgy jellegétől függ.
- Napi kettőnél több témazárót íratni egy napon belül nem lehet.

A tanulók teljesítményének értékelése

A tanuló munkáját a pedagógiai szempontok betartásával a pedagógusok rendszeresen értékelik.

Iskolánk nevelőtestület a tanulók teljesítményének értékelését a következő formákban végzi

Szöveges értékelés 1-

2. osztályok

Első évfolyamon félévkor és év végén, második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét a nevelőtestület **szöveges minősítéssel** értékeli.

A szöveges értékelést tantárgyanként folyamatosan végezzük. Félévkor az értékelő lapon összegező értékelés készül.

A tanév végén az 1. osztályokban tantárgyanként összegezés készül. Az összegezést záró minősítési fokozatok:

kiválóan teljesített

jól teljesített megfelelően teljesített

felzárkóztatásra szorul

Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap, az iskolának a szülő bevonásával értékelni kell a teljesítményét, fel kell tární a fejlődést, haladást, akadályozó tényezőket,

javaslatot kell tenni az intézkedésekre.

Idegen nyelv tanulását kezdő évfolyam

Idegen nyelvet tanulni kezdő tanulók az első félévben szöveges értékelést kapnak.

Erkölcstan/Hit- és erkölcstan

A tanulók a következőképpen történik: első évfolyamon szöveges értékelést kapnak a tanulók, második évfolyamtól érdemjegy alapján.

Osztályzattal minősítés

A második osztályos tanulóknál a tanév végétől kezdődően, továbbá a 3-8. évfolyamokon valamennyi tanuló tanulmányi teljesítményét a nevelőtestület **érdemjeggyel és osztályzatokkal** fejezi ki.. A tanulók félévi és tanév végi osztályzatait az évközi teljesítménye és érdemjegyei, alapján állapítják meg a pedagógusok. A tanulók félévkor értesítőt, év végén bizonyítványt kapnak.

Az érdemjegyek és az osztályzatok a következők:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

A tanuló érdemjegyeiről a szülőt az ellenőrző könyvön keresztül folyamatosan tájékoztatjuk, félévi és év végi osztályzatairól az ellenőrző könyv illetve bizonyítvány útján értesítjük.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni felkészüléshez meghatározott feladatok rendszerét pedagógiai eljárásaink részének tekintjük. A házi feladatot a tanulók egyéni munkával otthon, a napköziben vagy a tanulószobán készítik el.

Célunk, hogy

- az iskolában tanultakat a tanuló elsajátítsa, elmélyítse, begyakorolja, megszilárdítsa.
- kialakuljon a kötelességtudata, megszokja a rendszeres munkát.

Az otthoni felkészülés formái: szóbeli, írásbeli, egyéb feladat, Pl.: internet tudatos használata, az iskola honlapján található gyakorló feladatok alkalmazása.

Az otthoni felkészülés elvei

- Ellenőrizhető, megfelelően előkészített, fejlesztő jellegű legyen;
- Vegye figyelembe a tanuló képességeit, felkészültségét, munkatempóját.
- Mennyisége alkalmazkodjék a tanuló életkori sajátosságaihoz, napi elfoglaltságaihoz.
- Szükség esetén egyénre szabott, a tanulók képességei szerint differenciált legyen.

- Csak a szükséges mértékig járuljon hozzá a tanulók terheléséhez.
- A szóbeli és írásbeli feladatok arányát a tantárgy és a tananyag jellegétől függően határozzuk meg.
- Tudjon eligazodni az internet világában! Etikus internethasználatra

Az otthoni felkészülés korlátai

- A túlterhelés elkerülése érdekében arra törekszünk, hogy a napi otthoni kötelező házi feladat elvégzésére szánt idő a következőképpen alakuljon:
 - 1–4. évfolyamon 1-1,5 óra,
 - 5–6 évfolyamon 2 óra,
 - 7–8 évfolyamon 2,5-3 óra,
 - Idegen nyelv tanulása napi 0,5 óra.
- Vers megtanulására 1-2 hét felkészülési időt biztosítunk.
- Kötelező olvasmányokat a nyári szünet elején ismertetjük.
 - Az otthoni írásbeli munka alól indokolt esetben (pl. délutáni rendezvény) felmentést kaphatnak a tanulók, de ezt minden esetben pótolni kell.

2.8 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni felkészüléshez meghatározott feladatok rendszerét pedagógiai eljárásaink részének tekintjük. A házi feladatot a tanulók egyéni munkával otthon, a napköziben vagy a tanulószobán készítik el.

Célunk, hogy

- az iskolában tanultakat a tanuló elsajátítsa, elmélyítse, begyakorolja, megszilárdítsa.
- kialakuljon a kötelességtudata, megszokja a rendszeres munkát.

Az otthoni felkészülés formái: szóbeli, írásbeli, egyéb feladat.

Az otthoni felkészülés elvei

- Ellenőrizhető, megfelelően előkészített, fejlesztő jellegű legyen;
- Vegye figyelembe a tanuló képességeit, felkészültségét, munkatempóját.
- Mennyisége alkalmazkodjék a tanuló életkori sajátosságaihoz, napi elfoglaltságaihoz.
- Szükség esetén egyénre szabott, a tanulók képességei szerint differenciált legyen.
- Csak a szükséges mértékig járuljon hozzá a tanulók terheléséhez.
- A szóbeli és írásbeli feladatok arányát a tantárgy és a tananyag jellegétől függően határozzuk meg.

Az otthoni felkészülés korlátai

- A túlterhelés elkerülése érdekében arra törekszünk, hogy a napi otthoni kötelező házi feladat elvégzésére szánt idő a következőképpen alakuljon:
 - 1–4. évfolyamon 1-1,5 óra,
 - 5–6 évfolyamon 2 óra,
 - 7–8 évfolyamon 2,5-3 óra,
 - Idegen nyelv tanulása napi 0,5 óra.
- Vers megtanulására legalább 1-2 hét felkészülési időt biztosítunk.
- Kötelező olvasmányokat a nyári szünet elején ismertetjük.
- Az otthoni írásbeli munka alól indokolt esetben (pl. délutáni rendezvény) felmentést kaphatnak a tanulók, de ezt minden esetben pótolni kell.

- A hiányzó házi feladatot pótolni kell (betegség esetén a gyógyulást követő két héten belül)

2.9 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei:

- Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk a német nemzetiségi nyelvet, amennyiben egy osztályban az előírt átlagléttszámnál (23 fő) magasabb a tanulók létszáma.
(17/2013.(III.1.) EMMI rendelet 6.§)
- idegen nyelvet az átlagléttszám feletti osztályokban
- az informatikát 4-8. évfolyamon. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.
- A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a választott tantárgy vezetésére.
- A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

2.10 A tanuló fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Az iskolában a tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik. A 2014/2015-ös tanévtől a **Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Tesztet** (NETFIT-et) alkalmazzuk felméréseink során, amely a 21. század követelményeihez igazodó, diagnosztikus és oktatási célú pedagógiai értékelő és visszajelentő eszköz. Tanévenként egy alkalommal kötelezően a második félévben májusig bezárólag, ezen kívül a Tanmenetben tervezettek szerint akár többször is.

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. CXC. törvény 80. § (9) alapján az iskola az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjéről szóló rendeletében meghatározott mérési időszakban, tanévenként megszervezi - az 1-4. évfolyamon tanulók kivételével - a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát azokon az évfolyamokon, ahol a

testnevelés tantárgy tanítása folyik. Az érintett tanuló fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskolai testnevelés tantárgyat tanító pedagógus végzi.

- A tanév rendjéről szóló 35/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet 9. § (9) bekezdése szerint a tanulók fizikai állapotának és edzettségnek mérésében (a továbbiakban: fizikai fitsségi mérés) a nappali rendszerű iskolai oktatásban tanulók vesznek részt.
- Az országos mérés, értékelés összesített és intézményekre vonatkozó eredményét az oktatásért felelős miniszter által vezetett minisztérium honlapján az iskola közzéteszi, és a mérés, értékelés során szerzett intézményi szintű adatokat a további feldolgozhatóság céljából hozzáférhetővé teszi.
- A program küldetése, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit az iskoláskorú diákok, családjaik és a köznevelés szereplői körében.
- A NETFIT fitsség mérési rendszer négy különböző fitsségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fitsségi tesztek tartoznak.

A NETFIT a következő tesztelési lehetőségeket biztosítja:

- kötelező, intézmény szintű fitsségi tesztelés,
- öntesztelés és önértékelés,
- egyéni tesztelés,
- az egyéni legjobb teljesítményt célzó tesztelés.

1. Testösszetétel és tápláltsági profil:

- Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
- Testmagasság mérése
- Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

2. Aerob fitsségi (állóképességi) profil:

- Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

3. Vázizomzat fitsségi profil:

- Ütemezett hasizom teszt – has izomzat ereje és erő-állóképessége
- Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
- Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
- Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje
- Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

4. Hajlékonysági profil:

- Hajlékonysági teszt – térdhajlítói izmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

A NETFIT az egészséges fittségi teljesítményértékek mellett (egészségzóna) – tesztől függően – további egy, illetve két zónát (tartományt) tartalmaz (“fejlesztés szükséges” és „fokozott fejlesztés szükséges” zóna).

A teszt a fizikai fittségi állapotot nemhez és életkorhoz igazodó külső kritériumértékekhez, úgynevezett egészségsztenderdekhez viszonyítja. Az egészségsztenderdek olyan teljesítményminimum értékeket jelentenek, amelyeket túlteljesítve a tanuló hosszú távon valószínűbben lesz védett az ülő életmóddal, fizikai inaktivitással összefüggő megbetegedések rizikófaktoraival szemben.

A Magyar Diáksport Szövetség által összeállított, és ingyenesen az iskolák rendelkezésére bocsátott eszközsomaggal történik a mérés:

- mérési útmutató,
- hanganyag az ingafutás, has prés és fekvőtámasz gyakorlatokhoz,
- oktató DVD
- tesztek lebonyolításához szükséges eszközök (mérleg, testmagasságmérő, hajlékonyságmérő eszköz, kézi szorítóerő-mérő, mérőcsík, 20 m-es szalag, bioimpedencia-analizátor)

Felelősei:

A testnevelés tantárgyat tanító pedagógusok és szaktanárok.

Iskolai szintű koordinátor: általános intézményvezető-helyettes

KÖRNYEZETNEVELÉSI PROGRAM

A törvényben rögzített feladatunk, iskolánk környezeti nevelési programjának megalkotása, és ez alapján a környezeti nevelési tevékenységek tervszerű, összehangolt gyakorlata.

Napjainkban a világ figyelme a fenntartható fejlődés megteremtése felé irányul. Ez az élet minden színterén tapasztalható: szociális, gazdasági, ökológiai, politikai területeken is. A fenntarthatóság ideológiai és tartalmi kialakítását az oktatásban kell elkezdenünk. A diákok számára olyan oktatást kell az iskolánknak biztosítani, amelyben hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód is. Interaktív módszerek segítségével kreatív együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktuskezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását.

A fentiek csak úgy valósíthatók meg, ha hatékony tanulási, tanítási stratégiákat tudunk kialakítani.

Célok, alapelvek

„Városközponti” iskolánkban kiemelten fontos feladatunknak érezzük, hogy a tanulók szemléletén alakítsunk, környezet- és természetismeretüket formáljuk, megszilárdítsuk. Munkánk az iskolai élet sok területére kiterjed. Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha már az 1-4. évfolyamon, a napköziben elkezdjük a témával kapcsolatos ismeretek, jártasságok és készségek kialakítását, majd pedig minden tantárgyban és minden iskolán kívüli program során törekszünk arra, hogy tanulóink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, és benne az embert. Érthető tehát, hogy a természettudományos tantárgyak összhangjának megteremtése kiemelt feladatunk.

Stratégiaiilag kiemelt céljaink

- Természetismereti, természetvédelmi, környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása;
- Globális környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása;
- Helyi környezeti, természeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása, ezek felismeréséhez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése;
- A természet szeretetére nevelés;
- A globális és a helyi környezeti problémákkal kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés;

- A mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés;
- A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése.

Tevékenységekhez közvetlenül kapcsolható részcélok

- Saját környezetünkkel kapcsolatos aktivitásra, tevéleges magatartásra nevelés;
- Válogatott hulladékkezelésre szoktatás - Hulladékkezelési program;
- A kerékpáros közlekedés gyakorlatának, kultúrájának népszerűsítése, kerékpáros közlekedést népszerűsítő program;
- A természet szeretetére nevelés, a gyerekek természettel való közvetlen élményekhez juttatása - túrák, kirándulások, erdei iskola, stb.;
- A gyerekek lakóhelyük közelében található természeti értékek megismertetése;
- A természetes anyagok és hagyományos kézműves technikák megismertetése, gyakoroltatása - kézműves foglalkozások;
- A kertészkedés, kertészeti munkák megismertetése, ennek örömeinek megmutatása.

Személyi feltételek

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének személyi feltételei

Iskolánk környezeti nevelési tevékenységében a teljes nevelőtestület, valamint a technikai dolgozók is részt vesznek. Pedagógusaink rendelkeznek a színvonalas környezeti neveléshez szükséges ismeretekkel, módszertani kompetenciákkal.

Az iskola technikai dolgozóinak rendszeres munkaköri tevékenysége közé tartozik több, a környezeti nevelési programokhoz kapcsolódó feladat. Az iskola pedagógusainak kötelessége iskolánk környezeti nevelési tevékenységének figyelemmel kísérése, a széleskörű tanácsadás. Joguk a környezeti nevelési tevékenységek véleményezése, kezdeményezése. Feladatuk az iskolánkban folyó környezeti nevelési tevékenységek összehangolása és a folyamatos minőségfejlesztéssel járó feladatok ellátása (mérések, értékelés, stb.), valamint - ugyancsak a közoktatási törvényben előírtak alapján - a helyi tanterv környezeti nevelési szempontú felülvizsgálata.

Az iskolavezetés az éves munkatervben meghatározottak alapján, alkalmanként környezeti nevelési értekezletet hív össze, amelyre meghívja a tantestület tagjait, a technikai dolgozókat, és a gazdasági vezetést. Az iskolavezetés lehetőséget teremt arra, hogy a nevelőtestület környezeti nevelési témájú továbbképzésen részt vegyen. Összehangolja a pedagógusok és a technikai dolgozók munkáját. Gondoskodik a technikai dolgozók rendszeres munkaköri tevékenységei közé tartozó iskolánk környezeti nevelési tevékenységéhez kapcsolódó feladatok ellátásáról és ellenőrzéséről.

A környezeti nevelési munkát segítő képzések

Iskolánk nevelőtestülete nagy hangsúlyt helyez az újszerű gondolkodást igénylő, komplex témájú, környezetnevelési képzéseken való részvételre.

Módszerek, tanulásszervezési formák

Környezeti nevelési tevékenységeink során a következő módszereket és tanulásszervezési formákat alkalmazzuk:

- A tanítási órák klasszikus módszerei;
- Kooperatív tanulási technikák;
- Erdei iskola;
- Osztálykirándulások;
- Csoportszintű előadás szabadidős időszakban;
- Csoportszintű gyakorlati foglalkozás szabadidős időszakban;
- Múzeumlátogatások;
- Szakköri foglalkozások;
- Versenyek, vetélkedők;
- Téma napok;
- Akciók;
- Táborozások.

A környezeti nevelés színterei

A környezeti nevelés a tantárgyi keretek közt

Az iskolai oktató-nevelő munka nem szorítkozik a tantárgyak óráira, de a feladatok zömét mégiscsak e keretek között valósítjuk meg. Tanórákon történik azon ismeretek megalapozása, szemlélet formálása, amely során lehetőség van a helyes értékrend, természethez fűződő viszony kialakítására. Ez minden szaktanár feladata, a megvalósítást viszont nagymértékben befolyásolja, hogy milyen tantárgyról is van szó. Több tantárgy oktatását többé-kevésbé a környezeti nevelési komponensek eddig is tartalmazták, de ezek tervszerű alkalmazása, összehangolása gondos tervezést igényel. A helyi tanterv környezeti nevelés szempontjából történő, tantárgyakra lebontott áttervezése megtörtént.

Környezeti nevelés tantárgyi keretek közt az 1-4. évfolyamon

Környezeti nevelés a tanórákon

A környezeti nevelés átfogja az 1-4. évfolyamon oktatott tantárgyak teljes körét, valamennyi tantárgy ismeretanyagába beépítve, integrált módon történik. Az első és második osztályban inkább az érzelmi beállítódás alakítása, a természettel, a környezettel való ismerkedés és "környezetbarát" szokások formálása a fő cél, később fokozatosan alakul ki a tudatosság és elkötelezettség szintje.

A környezeti nevelés tantervbe illesztésének egyik megvalósítási módja a "beleoldás". Beleoldásnak, vagy tematikus-tanításnak nevezzük azt a módszert, amikor a környezeti nevelési fogalmakat, feladatokat és példákat a már meglévő tantervi célkitűzésekbe építik be. Ezt a módszert alkalmazhatjuk egyetlen téma tanításánál, vagy úgy is, hogy az egész tantervet áthatja a környezeti nevelés szemlélete. A megszokott tananyag kiegészítését és kibővítését adják a környezeti nevelési témák.

A beleoldás módszerének előnye, hogy könnyű megvalósítani. Magától értetődő módon be lehet szőni az órák anyagába a környezeti nevelési témákat. Eredményességének oka, hogy itt nyílik leginkább lehetőség arra, hogy a szokásos napi tevékenységen belül helyet találjanak a környezeti nevelésnek.

A **természetismeret** tantárgy az elemi környezeti nevelésnek a fókuszpontja azáltal, hogy óráin tervszerűen és intenzíven történik a tanulók környezeti attitűdjének és ismereteinek fejlesztése. Személyes tapasztalatokra, élménygyűjtésre épül. Integrálja a természeti és társadalmi jelenségeket. A tanulói tevékenységek állnak az órák megtervezésének középpontjában. A tantárgy koncentrációs lehetőségeket kínál: lehetővé teszi az anyanyelvi, matematikai, esztétikai és a környezeti nevelés összehangolását.

A **magyar nyelv és irodalom órákon** környezeti neveléshez kapcsolódó tevékenység lehet pl. a mindennapi életből, természeti környezetből vett témán alapuló szépirodalmi művek, versek, prózai alkotások, ismeretterjesztő szövegek tanulmányozása, elemzése. Néhány példa az alkalmazható módszerekből:

- kapcsolat keresése az olvasott szöveg és a tanuló saját élményei, tapasztalatai között;
- szereplők cselekedeteinek értékelése;
- érzelmek és tulajdonságok megfigyelése, kérdések és válaszok megfogalmazása;
- emberi kapcsolatok felismerése, több szempont figyelembevétele.

Matematika tantárgy keretében a szöveges feladatokban valódi adatok felhasználása a tanítás során. Pl.: egyes vadon élő fajok egyedszámának, vagy az emberi népesség számának alakulása. Keressék meg más adatok hozzáférési forrásait, és az adatokat használják fel különböző típusú feladatok (algebrai műveletek, grafikonok készítése stb.) megfogalmazásánál. Jelentős szemléletformáló hatása lehet valós, a saját meteorológiai mérőállomáson gyűjtött adatsorok alapján összeállított feladatoknak is.

A **testnevelés** eszköze lehet pl. a mozgás örömeinek átélése, a szabad levegőn tartózkodás fontossága. Az időjárás elemeinek közvetlen megtapasztalása. Lehetséges témák, tevékenységek, pl.:

- Gyalogos, kerékpáros túrák;
- A természeti környezet sajátosságai;
- Helyes viselkedés a természetben;
- Tájékozódás terepen;
- A zaj is szennyezi a természetet.

Vizuális kultúra, mint művészeti tárgyak alkalmasak a kérdéskör érzelmi megközelítésére, a természet és az ember alkotta környezet szépségeinek művészi bemutatására. E tárgyak hatásosan fel tudják hívni a figyelmet az értékvesztésre, az uniformizálódásra, kulturális örökségünk megőrzésének fontosságára (módszer lehet pl. hulladékok felhasználása "művészeti" alkotások létrehozásához, virágok, csigaházak, termések gyűjtése, lenyomatok készítése).

A **technika életvitel és gyakorlat** tantárgy nagy lehetősége, hogy gyakorlati szempontból elemezzék a környezetbarát létformát, és követendő, helyes példákat keressenek és mutassanak be. Lehetséges témák: ismerkedés az anyagokkal, érzékszervi tapasztalások, a közlekedés környezetszennyezése (lég és zaj), ember és környezete, természeti és ember alkotta környezet, kézműves technikák, környezetbarát fogyasztói szokások, hulladékkezelés, takarékoság.

Környezeti nevelés tantárgyi keretek közt az 5-8. évfolyamon

Környezeti nevelés a tanórákon

A környezeti nevelés alapvető pillérei a **természettudományi** tantárgyak: *biológia, földrajz, fizika, kémia, matematika*. E tantárgyak tanulása során szerzi a tanuló a természetre vonatkozó ismeretek, összefüggések, kölcsönhatások sokaságát. *Védeni, szeretni csak azt lehet, amit ismerünk.* Környezetünk élővilágának ismerete nemcsak tananyag, hanem a szemléletformálás nagyon fontos eszköze is.

A **társadalomtudományi** tantárgyak feladata, hogy a társadalomszerveződés, valamint az emberi viselkedés és kultúra irányából közelítse meg a kérdést. A környezeti-válság megoldása nem képzelhető el a jelenlegi társadalmi viszonyok meghaladása nélkül. A korábbi döntések elemzése segíti a jelenben való eligazodást, növeli a jövő iránti felelősséget. Ezek a tárgyak útmutatást adnak a környezeti gondok felismeréséhez és megoldásához, a közügyekben való részvételhez. A humán tárgyak feladatai közé tartozik az is, hogy bemutassák a fogyasztói modell helyett javasolt utakat, a környezeti válság kezeléséhez és megoldásához szükséges világképet, erkölcsi értékrendet, valamint a rendelkezésre álló gazdasági és jogi eszközöket.

A **technika-életvitel** tantárgy nagy lehetősége, hogy gyakorlati szempontból elemezze a környezetbarát létformát, és követendő, helyes példákat keressen és mutasson be.

Az **anyanyelv, idegen nyelvek, és a matematika** oktatása során a környezeti nevelés lehetősége lehet például: újságcikkek elemzése, fordítása, amelyek környezeti problémákkal, azok sikeres megoldásával foglalkozik, szituációs játékok játszása, a megszerzett ismeretek környezetvédelmi szakterületen való alkalmazásának bemutatása, illetve ilyen témájú gyakorlati példák alkalmazása. Jelentős szemléletformáló hatása lehet például valós, a saját meteorológiai mérőállomáson gyűjtött adatsorok felhasználásának matematikai és fizikai számítási feladatokban.

A **művészeti tárgyak** alkalmasak a kérdéskör érzelmi megközelítésére, a természet és az ember alkotta környezet szépségeinek művészi bemutatására. E tárgyak hatásosan fel tudják hívni a figyelmet az értékvesztésre, az uniformizálódásra, kulturális örökségünk megőrzésének fontosságára.

(Egy módszer lehet pl. hulladékok felhasználása "művészeti" alkotások létrehozásához).

A test- és egészségnevelési tárgyak a környezet és az egészség szoros

kapcsolatának megértésével, és az igények, kialakításával teheti a legtöbbet.

Erőforrások

Humán erőforrások

Humán erőforrás	Feladat, szerepkör
iskolavezetés	Támogatja a környezetnevelési programokat. A minőségi munka részeként értékeli az ilyen tevékenységet. Megteremti az anyagi forrásokat. Kidolgozza az ösztönző rendszert. Aktívan részt vesz az egyes programokban.
tanítók, tanárok, napközis nevelők	Kidolgozzák és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes környezeti nevelési tartalmakat.
osztályfőnöki közösség	Évfolyamokra lebontva foglalkozik a környezeti nevelési tartalmak feldolgozásával.
iskolaorvos, védőnő	Előadások tartása a környezeti ártalmakról.
adminisztratív dolgozók	Támogatják a pedagógus munkát az egyes programok háttérének biztosításával.
technikai dolgozók	A programok tárgyi feltételeinek biztosítása, vizesblokkok, világítási hálózat, uszoda karbantartása, hőszigetelés, stb.
tanulók	A tervezett éves programokban sokoldalúan részt vesznek (hallgatóság, tevékeny szerepvállalás, önálló kezdeményezések).
szülők	Előadásokon részt vesznek, gazdagítják a szemléltetőeszközöket, anyagi támogatást nyújtanak, segítenek a külső erőforrások felkutatásában.

Külső erőforrások, kapcsolatok

- Fenntartó
- Humánszolgáltató Osztály
- Környezetvédő civil szervezetek
- ÁNTSZ
- Rekultív – Köztisztasági Szervezet
- Iskolaorvos

- Védőnő
- Nevelési Tanácsadó
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Katasztrófavédelmi Kirendeltség
- Iskolaszék, Szülői Munkaközösség
- Városi média

Kapcsolatot tartja az igazgató, igazgató helyettesek, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős és az osztályfőnökök.

Anyagi erőforrások

Arra törekszünk, hogy a mindenkori költségvetés egyre nagyobb hányadát fordíthassuk környezeti nevelési programunk megvalósítására. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az iskolai környezetnevelési programokat. Saját bevételeinkből is folytatni kívánjuk a környezeti nevelés segítségét. A pályázati kiírásokat figyelemmel kísérjük és élünk ezekkel a lehetőségekkel.

A TANULÓ MAGATARTÁSA, SZORGALMA ÉRTÉKELÉSÉNEK ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI

A tanulói magatartás és szorgalom értékelésének célja

- Segítse az iskolai nevelés-oktatás egészséges folyamatának működését.
- Segítse a tanulók önértékelésének fejlődését.
 - Járuljon hozzá a tanulók pontosságának, kötelességtudatának kialakulásához, fejlődéséhez.
 - Járuljon hozzá a közösség kedvező hatásainak érvényesüléséhez.

A tanulói magatartás és szorgalom értékelésének elvei

- A személyre szabottság megvalósítása.
- A gyermek fejlődéséhez való viszonyítás érvényesítése.
- A tanulói közösség bevonása az értékelésbe.
- A tanulói önértékelésre való építés.

A tanulói magatartás értékelésének minősítésének követelményei és fokozatai

PÉLDÁS a magatartása annak a tanulónak,

o akinek az órák alatt, és a tanórák szünetében magatartása kifogástalan,
példamutató,

o aki a Házirend szabályait megtartja,

o aki társait segíti, tisztelettudó, udvarias, részt vesz a közösségi
munkában és azokat jól teljesíti.

JÓ a magatartása annak a tanulónak,

o akinek a magatartása ellen időnként kisebb kifogás felmerül, de hibáját belátja,
azt igyekszik kijavítani,

o aki a Házirend szabályait betartja,

o aki a rábízott feladatokat megoldja,

o aki a társait segíti, udvarias, tisztelettudó,

o aki az órák alatt jó magatartású,

o akinek osztályfőnöki figyelmeztetésnél súlyosabb fegyelmi büntetés nincs az
adott félév folyamán.

VÁLTOZÓ a magatartása annak a tanulónak,

o akinek az órákon és szünetekben a magatartása ellen ismételt komoly kifogás merült fel,

o aki magatartásával többször megsérti a Házirend előírásait,

o aki ugyanakkor alkalmanként törekszik hibáinak kijavítására, o

akinek osztályfőnöki intőnél súlyosabb büntetése nincs.

ROSSZ a magatartása annak a tanulónak,

o akinek az órák és az óraszünetek alatti és/vagy/ az iskolán kívüli magatartása ellen ismételt súlyos kifogás merül fel,

o aki a Házirend szabályait ismételt és durván megsérti, a hibák kijavítására nem törekszik,

o aki udvariatlan, durva, szemtelen, a közösségi tulajdont vagy társainak tulajdonát rongálja, kisebb lopásokat követ el,

o aki a tanév során súlyos fegyelmi büntetésben: -- igazgatói intés, megrovás, más osztályba való áthelyezés- részesült, illetve rendőrségi ügye volt, amelyben elmarasztalták,

o aki igazolatlanul hiányzik /a törvényben meghatározott óraszámnak megfelelően

A magatartás értékelésénél és minősítésénél a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) érdemjegyeket alkalmazzuk.

A tanulói szorgalma értékelésének minősítésének követelményei és fokozatai

PÉLDÁS szorgalmú az a tanuló, aki

o képességeihez mért rendszeresen tanul, maximális eredményekre törekszik,

o a félév során jelentősen javított saját korábbi teljesítményén legalább három tantárgyból,

o házi feladatát pontosan elkészíti felszerelését, elhozza,

o az órák alatti munkában aktívan részt vesz,

o ismereteit önképzéssel, gyűjtőmunkával is bővíti, törekszik arra, hogy munkái esztétikus külsejűek legyenek.

JÓ szorgalmú az a tanuló, aki

o képességeihez mért rendszeresen tanul,

o a félév során egy vagy kettő tantárgyból rontott saját korábbi teljesítményén,

o házi feladatát rendszeresen elkészíti, felszerelését rendben magával hozza,

o az órák alatti munkában az érdeklődésének megfelelő tantárgyakban mindig, egyéb tantárgyakban nagyobb részt aktív.

VÁLTOZÓ szorgalmú az a tanuló:

- o akinek tanulmányi eredményei elmaradnak képességeitől,
- o akinek tanulása, szorgalma hullámzó, egyenetlen,
- o aki ismételten nem készít házi feladatot, felszerelését gyakran otthon hagyja,
- o aki az órákon folyó közös munkában csak időnként, biztatásra vagy hangulatától függően kapcsolódik be.

HANYAG szorgalmú az a tanuló aki:

- o valamely tantárgyból, vagy tantárgyakból elégtelen osztályzatot kapott,
- o rendszeresen nem készül órákra, házi feladatai, felszerelései gyakran hiányoznak,
- o nem érdeklődik, figyelmeztetésre sem végzi el a feladatait,
- o az órákon passzív, figyelmetlen,
- o nem is akar tanulni.

A szorgalom értékelésénél és minősítésénél a példás (5), jó (4), változó(3), hanyag(2) érdemjegyeket alkalmazzuk.

MELLÉKLETEK

Az iskola tantárgyi tantervei

A tanulók fizikai állapotmérésének feladatai és az értékelő ponttáblázatok

A német nemzetiségi nyelvoktató nevelés-oktatás tantervei

ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

A pedagógiai program érvényességi ideje

2016. augusztus 31-től

A pedagógiai program felülvizsgálata

A pedagógiai programot nevelőtestület tanévenként felülvizsgálja és a szükséges módosításokat elvégzi. Ugyancsak felülvizsgálja, abban az esetben, ha törvény, jogszabály ezt előírja.

A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítását kezdeményezheti:

a fenntartó,
a nevelőtestület,
az iskola igazgatója,
a szülői munkaközösség.

A pedagógiai program eljárásrendje

Véleményezi: a diákönkormányzat, a szülői munkaközösség, az iskolaszék, a Német Nemzetiségi Önkormányzat

A Pedagógiai Program módosításához a fenntartói és működtetői egyetértések beszerzése

Elfogadja: a Mosonmagyaróvári Móra Ferenc Általános Iskola nevelőtestülete

Jóváhagyja: Mosonmagyaróvári Móra Ferenc Általános Iskola
intézményvezetője

A pedagógiai program eljárásrendjéről jegyzőkönyvek készülnek, amelyek a program mellékletét képezik.

Nyilvánosság

A pedagógiai program hozzáférhető:

az intézmény honlapján

az iskolai könyvtárban

az igazgatói irodában

a tanári szobában

AZ ISKOLA-EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLAT VÉLEMÉNYE AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMJÁRÓL

A Mosonmagyaróvári Móra Ferenc Általános Iskola módosított, kiegészített, egységes szerkezetbe foglalt Egészségnevelési Programját megismertem.

A program áttekinthető, logikus felépítésű, alapos előzetes tájékozódás alapján készült.

A program reális célokat határoz meg, amelyek az iskola eddigi színvonalas tevékenységének ismeretében megvalósíthatók.

Az intézmény iskolaorvosaként természetesen támogatom, szakmai munkámmal segítem, és részt veszek a program megvalósításában.

A módosított, kiegészített és egységes szerkezetbe foglalt egészségnevelési programot elfogadásra javaslom.

Mosonmagyaróvár, 2016. március 25.

.....

iskolaorvos